

#141/2024

ФАВОРИТ УДАЧИ

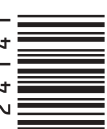
ЛАУРЕАТИ РЕЙТИНГУ
«ХТО НАБЛИЖАЄ
ПЕРЕМОГУ:
100 ВПЛИВОВИХ
ОДЕСИТІВ»

ФАВОРИТ
НОМЕРА **МИКОЛА**

СИВАК

**МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ –
НОВІ РІШЕННЯ**

2 4 1 4 1

9 990000 005550

МИ ДБАЄМО ПРО ТВОЄ МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я

ВІДСКАНУЙТЕ QR-КОД,
ЩОБ ЗАВАНТАЖИТИ ДОДАТОК

STRATEG

ІНДУСТРІЯ ІГОР ТА ТВОРЧОСТІ

НІЧ,
ДЕ
КОЖЕН
ШУКАЄ
СВОЄ МІСЦЕ.

МАФІЯ НЕ СПИТЬ.
ТИ ГОТОВИЙ ДО ЇЇ
ІНТРИГ?

strateg.ua

Компанія Strateg пропонує настільну гру "Мафія", яка занурить вас у світ інтриг, напруги та мафіозних таємниць. Твої ідеальні вечори починаються тут – скануй QR-код і знайомся з безліччю цікавинок від Strateg!

ПРАВОРИТ

УДАЧИ

#141/2024

Ілюстрований журнал. Виходить з вересня 2006 року

Засновник ФОП Галчанський П.А.
Видавець ТОВ «Торговий Дім «Преса»
Ідентифікатор медіа R30-03868

Шеф-редактор Петро Галчанський

Головний редактор Галина Владимирська

Автори Галина Владимирська,
Марія Гудима,
Інна Іщук,
Ігор Гержик

Фото Олег Владимирський,
Володимир Сінкевич,
Сергій Білецький,
Інна Іщук,
Ігор Гержик

Дизайнер Жанна Праведна

Коректура Ірина Станкова

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Передрук матеріалів (фото і текстів) без дозволу редакції заборонений.
Редакція може не поділяти думку авторів.
З питань розміщення реклами звертатися:

м. Одеса, Приморський бульвар, 14;

тел. (0482) 340-308

e-mail: Prezident@tvweek.Odessa.ua

<https://odessamedia.net>

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Підписано до друку 24.12.2024 р.

Журнал розповсюджується через роздрібну торговельну мережу,
службу кур'єрської доставки.
Відділ розповсюдження – Євген Настичук

Замовлення №
Тираж – 1000 примірників. Ціна за домовленістю.

Фото: Володимир СІНКЕВИЧ

В ОЧІКУВАННІ ДИВА

ВАС НІКОЛИ НЕ
ДРАТУВАЛО ОЦЕ
НОВОРІЧНЕ: «З НОВИМ
РОКОМ, З НОВИМ
ЩАСТЯМ!»? А ЯКЩО
ЦІЛКОМ ВЛАШТОВУЄ
СТАРЕ?! ТА ЗАРАЗ ЦІ
ПРОСТІ СЛОВА ЗДАЮТЬСЯ
ТАКИМИ ДОРЕЧНИМИ
І СПОВНЕНИМИ
ОСОБЛИВОГО ЗМІСТУ,
БО Ж ТОГО «ЩАСТЯ»,
ЯКЕ МАЄМО ПРОТЯГОМ
ОСТАННІХ ТРЬОХ РОКІВ,
ЗОВСІМ НЕ ХОЧЕТЬСЯ!
ТАКІ ПРОТИЛЕЖНІ
ЕМОЦІЇ ПАНУЮТЬ НИНІ
У НАШИХ ДУШАХ: СТРАХ
ЗА ЖИТТЯ ЗМІНЮЄТЬСЯ
РАДІСТЮ ЗВИЧНОГО
БУТТЯ, СКОРБОТА ВТРАТ –
НАДІЄЮ НА МАЙБУТНЄ,
ЗНЕВІРА – ВІРОЮ У
НАШУ НЕЗЛАМНІСТЬ І
ПЕРЕМОГУ...

ТОМУ У РІЗДВЯНІ Й
НОВОРІЧНІ СВЯТА
НАМ, ЯК ДІТЯМ, ТАК
ХОЧЕТЬСЯ ВІРИТИ У
ДИВО! У ТЕ ДИВО, ЯКЕ
УКРАЇНЦІ З БОЖОГО
БЛАГОСЛОВЕННЯ МАЮТЬ
СОТВОРИТИ САМІ: МИРНЕ,
І ВЖЕ ВІД ЦЬОГО ОДНОГО
– ЩАСЛИВЕ, ЖИТТЯ.

ОТОЖ, З НОВИМ РОКОМ –
З НОВИМ ЩАСТЯМ, ЛЮБІ
ЗЕМЛЯКИ!

Колектив
Південноукраїнського
Медіа Холдингу

ФАВОРИТ НОМЕРА МИКОЛА СИВАК:

«СПРАВА, ЩО ПРИНОСИТЬ
ЗАДОВОЛЕННЯ,
З ЧАСОМ ОBOB'ЯЗКОВО
ПРИНЕСЕ ГРОШІ»

СТОП. **32**

Фото на обкладинці Сергія БІЛЕЦЬКОГО

ПОДІЇ:

РЕГІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ
ДО 140-РІЧЧЯ ЖІНОЧОГО
РУХУ В УКРАЇНІ

СТОП. **12**

ВЕЛИКИЙ ДЖАЗОВИЙ ВЕЧІР:
JAZZОВА РАПСОДІЯ

СТОП. **58**

КОНЦЕРТНА ІМПРЕЗА
У РАМКАХ ПРОЄКТУ
«ОДЕСА. U-NEXT.»

СТОП. **48**

WORLD PRESS PHOTO 2024
В ОДЕСЬКОМУ МУЗЕЇ

СТОП. **84**

8 У ФОКУСІ

Святкова Одеса:
світло перемагає темряву!

10 МІСТО

Міжнародні партнери допомагають Одесі
долати виклики війни

27 ВІЙНА В УКРАЇНІ

Андрій СТАВНИЦЕР:
«Не боїмося ми вас. Ну ось зовсім!»

28 ПЕРСОНА

Валерій ЗАЛУЖНИЙ:
«Ласкаво просимо – Третя світова
розпочалась!»

40 СВЯТО

Різдвяний ярмарок: Коли оживає історія,
а серця наповнюються радістю
Святкове диво у Нерубайських катакомбах

46 ДРУЖНІ ЗВ'ЯЗКИ

Від Одеси до Члухува проліг місток дружби

54 МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Просвітлене очікування в підземеллі
Український Моцарт та наші сучасники
Світло північного саява.
Виставка Катерини Єгорової

64 ДИТЯЧИЙ СВІТ

Щасливого плавання, «Барабулько»!
Невгасиме полум'я «Різдвяної зірки»

66 ПРЕМ'ЄРА

«Снігова Королева» прилетіла з Фінляндії
Як скнара Скрудж перевиховався
У цьому джазі – не тільки дівчата!
Як порозумітися із дворецьким?

90 НА ЧАСІ

Що змінилося у податках
Як криптовалюти змінюють інтернет

97 ФАКТ

Писанка і кобзарсько-лірницька традиція
України визнані всесвітньою культурною
спадщиною

98 ПОРА РОКУ

Сонце блищить, а мороз тріщить
І в Одесі зима буває сніжною!

ПОДІЯ

РЕЙТИНГ

«ХТО НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ: 100 ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ»

СТОП. **16**

СВІТЛО

ПЕРЕМАГАЄ

ТЕМРЯВУ!

МІСТО

За матеріалами пресцентру
Одеської міськради

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ ДОПОМАГАЮТЬ ОДЕСІ ДОЛАТИ ВИКЛИКИ ВІЙНИ

ТРИВАЄ ДІЄВА СПІВПРАЦЯ МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ, ОДЕСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ І ЯПОНСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ АГЕНТСТВОМ JICA, ЯПОНСЬКОЮ КОНСАЛТИНГОВОЮ КОМПАНІЄЮ NIPPON KOEI ТА МУНІЦИПАЛІТЕТОМ ЙОКОГАМИ В РАМКАХ МІЖУРЯДОВОЇ ПРОГРАМИ ТЕРМІНОВОГО ОНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ (JFY2022) І ГРАНТОВОЇ УГОДИ.

Отож, лише у грудні до Одеси двічі надходила з Японії сучасна техніка, вкрай потрібна для роботи наших комунальників.

13 грудня японські партнери передали вісім сучасних екскаваторів для підприємств житлово-комунального сервісу Одеси і запасні частини до них. Допомогу відразу передали підприємствам житлово-комунального сервісу. Ця техніка дозволить ефективніше долати наслідки російських атак та привести місто до ладу.

А через кілька днів надійшло ще п'ять одиниць техніки для різних підрозділів: маніпулятор для КП «Міські дороги»; три водовозки для КП «Міськзелентрест»; автокран для КП «Теплопостачання міста Одеси».

– З огляду на роботи, які ми проводимо останніми роками із заміни труб, а зараз – із встановлення когенераційних машин, які ми теж отримали завдяки порідненій Йокогамі, такий кран нам дуже потрібен, – зазначає міський голова Одеси Геннадій Труханов. – Ми щиро вдячні нашим японським партнерам. У цей складний час така підтримка допомагає нам продовжувати забезпечувати одеситів якісними комунальними послугами.

До речі, раніше Одеса теж отримувала технічну допомогу від братньої країни: автокран, два потужні бульдозери та три екскаватори. Ця техніка стала незамінною у проведенні аварійно-ремонтних робіт, благоустрої міста та активно залучається до розбору завалів.

Активно підтримують одеситів також друзі з Німеччини. Від німецького агентства GIZ до Одеси надійшла технічна допомога у вигляді двох сучасних маніпуляторів. Автівки вже передані до КП «Міські дороги».

Завдяки новим маніпуляторам міські служби зможуть ефективніше виконувати роботи з обслуговування та ремонту міської інфраструктури. Крім того, ці автівки будуть надзвичайно корисними у ліквідації наслідків російських атак, допомагаючи відновлювати пошкоджені об'єкти.

– Це все – не просто техніка, це – свідчення віри наших міжнародних партнерів у нас і нашої впевненості у тому, що разом ми здатні подолати будь-які труднощі, – зазначив міський голова. – В умовах воєнного бюджету Одеси міжнародна допомога є важливою для функціонування мільйонного міста. Відновлення інфраструктури, підтримка комунальних служб, допомога вразливим категоріям населення – все це сприяє нашій стійкості та здатності справлятися з викликами війни. 🇺🇦

ЖІНОЧИЙ РУХ ДІЄ В УСІХ ЖІНКАХ!

29 ЛИСТОПАДА У КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛІ ГОТЕЛЮ «ЛОНДОНСЬКИЙ» РОЗПОЧАВ РОБОТУ ТРИДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 140-РІЧЧЮ ЖІНОЧОГО РУХУ В УКРАЇНІ. ЙОГО ГОЛОВНОЮ НАДИХАЮЧОЮ ТЕЗОЮ СТАВ ЛЕГЕНДАРНИЙ ВИСЛІВ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЧКИ МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ: «ЖІНОЧИЙ РУХ ДІЄ В УСІХ ЖІНКАХ, НАВІТЬ КОЛИ ВОНИ ЦЬОГО НЕ ЗНАЮТЬ І ЦЬОГО НЕ ХОЧУТЬ, НАВІТЬ КОЛИ ВОНИ НА СЛОВАХ ЙОГО ВІДРІКАЮТЬСЯ».

Організаторами форуму стали Всеукраїнська громадська організація «Союз Українок» (голова – Ористлава Сидорчук, професорка НУ «Львівська політехніка») і ГО «Одеський Союз Українок» (голова – Світлана Мельник, директорка Одеського ліцею №7 Одеської міськради). Фінансовий партнер: Фонд термінових дій для феміністичного активізму (Urgent Action Fund for Feminist Activism).

Метою заходу було привернути увагу до історії руху, підсумувати досягнення жіноцтва Одеси, узагальнити досвід, здобутий за майже півтора століття, а також за часів незалежності та під час повномасштабного вторгнення, обговорити сучасні виклики і пріоритети українського жіночого руху, окреслити перспективи подальшого розвитку.

Знані членкині «Союзу Українок» яскраво продемонстрували жіноче лідерство в Україні в цілому і в Одеському регіоні зокрема. До участі було запрошено соціально активних одеситок, які представили різноманітні галузі суспільного життя. Учасницями форуму стали провідні політикині, жінки – офіцери ЗСУ, державні службовиці, громадські діячки, керівниці громад Одещини, очільниці закладів освіти, спеціалістки з питань економіки, фахівчині з питань здоров'я, діячки науки і культури, журналістки... Таку категорію, як волонтерки, виділяти окремо у даному випадку не варто, бо в залі не було тих, хто тієї чи іншою мірою не залучений до підтримки наших захисників і цивільних, які постраждали від війни.

Світлана Мельник – голова громадської організації «Одеський Союз Українок», директорка Одеського ліцею № 7, заслужений працівник освіти України – розпочала захід з вітального слова, в якому окреслила мету форуму і подякувала жінкам, які виявили щире зацікавлення у його проведенні і допомогли у втіленні задуму.

Попри напружений робочий графік знайшли час для теплого привітання учасниць голова Одеської районної ради Віталій Барвіненко та перший заступник начальника Одеської райдержадміністрації Олена Захарченко-Нетужилова.

Вітали присутніх і взяли участь у панельних дискусіях: голова ВГО «Союз Українок» – депутатка Волинської облради, доктор економічних наук, професорка НУ «Львівська політехніка» Ористлава Сидорчук, директор департаменту освіти Одеської міськради Олена Буйневич, заступник директора – начальник управління департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації Ярослава Різникова, Почесна консулка Канади в Україні Оксана Винницька-Юсипович, почесна голова «Союзу Українок» Орестлава Хомик, союзьанки Миколаївчини та Кропивницького...

Дуже дієвою в організації та веденні дискусій була участь Людмили Прокопечко – голови Доброславської територіальної громади, яка за багатьма параметрами визнана однією з кращих в Україні.

Присутні згадали славні імена українок, які відстоювали права жінок у різних суспільних сферах, заклали підвалини українського жіночого руху і назавжди ввійшли в його історію: це Наталія Кобринська, Мілена Рудницька, Олена Пчілка, Леся Українка, Ольга Кубилянська, Олена Теліга, Ольга Басараб, а також видатних жінок, біографії яких пов'язані з Одесою, – Ніну Строкату-Караванську, Ганну Михайленко, Галину Могильницьку, Марію Станішевську, Кіру Муратову...

Згадали добрим словом першу голову ВГО «Союз Українок» Атену Пашко – дружину В'ячеслава Чорновола, непересічну особистість, яка, зокрема, допомагала освітянам Одеси у захисті прав дітей. А теперішня очільниця організації Ористлава Сидор-

Орися Сидорчук, Олена Захарченко-Нетужилова, Світлана Мельник, Віталій Барвіненко і Людмила Прокопечко

Неля Фоміцька, Галина Владимирська, Любов Якобчук, Людмила Прокопечко і Наталія Ткачук

Панельна дискусія «Українські жінки – друга сила після ЗСУ»

Олена Буйневич

Орестлава Сидорчук, Світлана Мельник і Орестлава Хомик

Ярослава Різникова, Світлана Мельник і Оксана Винницька-Юсипович

Наталія Терехова

чук у своєму виступі наголосила на спадкоємності традицій захисту прав жінок і зазначила, що історичний досвід активності жіноцтва має потужний вплив на сучасний рух, а ідеї попередниць не втратили своєї актуальності.

Найважливішою частиною форуму стала робота дискусійних панелей: «Українські жінки – друга сила після ЗСУ», «Будуємо країну, якої ми гідні», «Збереження

ідентичності та самобутності української нації – чинник впливу на національну безпеку», «Фізичне та ментальне здоров'я: глобальні виклики під час війни».

Зі своїми повідомленнями у кожній з панелей виступили провідні фахівчині, громадські та культурні діячки, освітянки, державні службовиці, військові, волонтерки... З їхніх фахових, інформативно насичених виступів складалася картина сучасно-

Панельна дискусія «Фізичне та ментальне здоров'я: глобальні виклики під час війни»

Любов Якобчук і Людмила Акімова

Наталія Делієва, Світлана Мельник і Оксана Винницька-Юсипович

Жваві дискусії під час кофе-брейку

Тематична книжкова виставка

го життя українського суспільства, в якому жіноцтво є провідною рушійною силою. Цього дня потужно звучало: сучасні українські жінки – незламні лідерки та берегині роду. Своєю професійною, підприємницькою, громадською діяльністю вони долучилися до формування української державності, її фундаментальних прав та свобод.

Одеситки, які за покликом серця зібралися на форумі, не лише є спадкоємницями славного жіночого руху в Одесі, вони примножують здобутки попередниць і достойно виконують завдання, що постали перед країною у відповідальний історичний час, демонструють в умовах війни неймовірну стійкість та активність у різних сферах, особливо – у сфері освіти, що надто важливо для майбутнього нашого суспільства.

Професійність модераторок, переконлива фаховість спікерок у дискусіях на актуальні теми, всебічне висвітлення діяльності різноманітних організацій, де жінки зуміли проявити свій лідерський талант та креативний підхід, невимученість

і взаємна повага, – усе це склало чудове враження від першого дня форуму.

Особливою прикрасою зібрання стали роботи відомої художниці Лариси Дем'янишиної та живе виконання Гімну України заслуженою артисткою України, солісткою Одеського театру музичної комедії Наталією Ткачук, які, окрім цього, взяли участь у панельній дискусії.

Другий і третій день форуму, вже на інших локаціях, було присвячено висвітленню проблем освіти і виховання та досвіду їх подолання саме жінками-освітянками. В умовах війни саме працівниці освітніх закладів багато в чому забезпечують надійність тилу і значну підтримку фронту, а це – невід'ємна складова нашої перемоги.

Дуже важливо, що форум відбувся саме зараз, що жінки відчували потужну синергію взаємодії і підтримки, що таким чином виникла платформа для спільних дій і комунікацій. А кульмінацією заходу стало спільне прийняття Відозви союзнок – надихаючого звернення, у якому підкреслено значення жіночої єдності, спадковості руху та спонукання до дії. 🇺🇦

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
МЕДІА ХОЛДІНГ

Р Е Й Т И Н Г

ХТО НАБЛИЖАЄ

ПЕРЕМОГУ:

100

ВПЛИВОВИХ

ОДЕСИТІВ

УЖЕ ВДЕСЯТЕ ЖУРНАЛІСТИ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДИНГУ ПІДГОТУВАЛИ РЕЙТИНГ «100 ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ» (З ДОПОВНЕННЯМ «ХТО НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ» В ОСТАННІ ТРИ РОКИ). ЯК І БУДЬ-ЯКИЙ ІНШИЙ, ВІН ҐРУНТУЄТЬСЯ НА ОБ'ЄКТИВНОМУ АНАЛІЗІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ЗВАННЯ ЛАУРЕАТІВ ТА ЇХНІЙ ВІДПОВІДНОСТІ ПОСАДІ, ЯКУ ВОНИ ОБІЙМАЮТЬ, А НАСАМПЕРЕД ВРАХОВАНО ТЕ, ЯКИЙ ВПЛИВ ЦЯ ДІЯЛЬНІСТЬ МАЄ НА ЖИТТЯ НАШОГО РЕГІОНУ І ЙОГО ЖИТЕЛІВ.

Щодо перших позицій, то закономірно на них стоять військові керівники. Ось уже кілька років список очолюють Командувач ВМС ЗСУ Олексій Неїжпапа і Командувач повітряного командування «Південь» Дмитро Карпенко. Саме їм одесити мають дякувати за безпечне море і небо. Також попереду Командувач військ Оперативного командування «Південь» Геннадій Шاپовалов, який на перших позиціях саме завдяки своїй посаді, адже обійняв її нещодавно і ще мало нам знайомий. Будемо сподіватися, що з часом він здобуде такий же авторитет поміж одеситів, як і його попередник – Андрій Ковальчук, який залишився у рейтингу вже як ректор військової академії.

Певно, найбільшою зміною у першій десятці є присутність поміж військовими на п'ятій позиції голови Одеської облдержадміністрації Олега Кіпера. За досить короткий термін роботи на цій посаді він справді став дуже впливовою особою, причому у багатьох аспектах нашого життя. Міський голова Геннадій Труханов піднявся на один рядок у рейтингу і завершує найвпливовішу десятку, що теж цілком закономірно, зважаючи на його активність як на міському, так і на міжнародному рівнях. А ось голова облради Григорій Діденко, який минулого року йшов за мером, посунувся у рейтингу аж до восьмої десятки, адже обшуки та підозри у корупції дуже позначилися на його авторитетові і впливовості.

Далі цьогорічний рейтинг наслідує принцип минулорічного: попереду ті, хто сьогодні захищає нас від російської

агресії, ліквідує наслідки ворожих атак і рятує людей, забезпечує охорону правопорядку та функціонування об'єктів життєдіяльності міста і області. І тут одна суттєва зміна: Ганна Позднякова «виросла» до заступника міського голови, і це не було несподіванкою, зважаючи на її успішну діяльність на попередній посаді.

Серед лауреатів також – наші земляки, які надають медичну допомогу військовослужбовцям та цивільним, працюють на економіку регіону і країни, допомагають вижити у важкий час вимушеним переселенцям та малозабезпеченим людям, захищають права людей у різних аспектах, попри все забезпечують високий рівень вітчизняної культури...

Ми, журналісти, ще раз наголошуємо: впливовий – не завжди бездоганий авторитет, улюбленець народу тощо. Іноді посада, влада, матеріальний статус дозволяють впливати на наше життя набагато сильніше, ніж закони чи високі моральні принципи. Чи можна бути впливовим, але «поганим»? На жаль, так, хоча й хочеться, щоб таких осіб у подібних проєктах було поменше...

Рейтинг склали журналісти Південноукраїнського медіа холдингу. Наш проєкт – це прагнення засвідчити, що одесити непохитно вірять у перемогу України і постійно докладають величезних зусиль до досягнення миру!

Колектив журналістів
Південноукраїнського Медіа Холдингу,
ІА «Одеса-медіа»,
БФ «Журналісти
за демократію».

Від редакції: Посади лауреатів актуальні на момент формування рейтингу і його оголошення 1 листопада.

ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ

1. НЕЇЖПАПА Олексій

Командувач ВМС ЗСУ,
віцеадмірал.

2. КАРПЕНКО Дмитро

Командувач повітряного
командування «Південь»,
генерал-майор.

3. ШАПОВАЛОВ Геннадій

Командувач військ
Оперативного командування
«Південь», бригадний генерал.

4. ДЕЛЯТИЦЬКИЙ Дмитро

Командир Корпусу морської
піхоти ВМС ЗС України,
генерал-майор.

5. КІПЕР Олег

Голова Одеської обласної
державної адміністрації,
начальник Одеської обласної
військової адміністрації.

6. ПЕТРІВ Юрій

Начальник Південного
регіонального управління
Держприкордонслужби
України, бригадний генерал.

7. ТАРАСОВ Андрій

Начальник штабу, перший
заступник командувача
Військово-Морських сил
України, віцеадмірал.

8. ПІДЛУБНИЙ Олег

Командувач Південного
територіального управління
Національної гвардії України,
генерал-майор.

**9. КОСТУР
Олег**

Начальник регіонального управління Морської охорони Адміністрації Державної прикордонної служби України, контр-адмірал.

**10. ТРУХАНОВ
Геннадій**

Міський голова міста Одеси.

**11. ДОРОВСЬКИЙ
Віктор**

Голова Служби безпеки України в Одеській області.

**12. ДОМУЩЕЙ
Ігор**

Керівник Одеської обласної прокуратури.

**13. ЖУК
Іван**

Начальник ГУНП в Одеській області, полковник поліції.

**14. ПЛАТОНОВ
Денис**

Начальник ГУ ДСНС в Одеській області, полковник служби цивільного захисту.

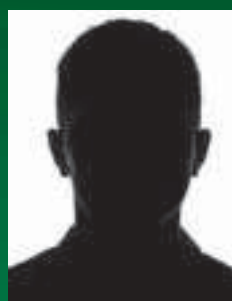
**15. ПУЙКО
Юрій**

Військовий комісар Одеського обласного військкомату оперативного командування «Південь», полковник.

**16. БОРОДУК
Микола**

В.о. начальника Головного управління ДПС в Одеській області.

**17. МУНТЯН
Сергій**

Керівник територіального управління Бюро економічної безпеки в Одеській області.

**18. ДЯТЛОВСЬКИЙ
Володимир**

Начальник Управління Держспецзв'язку в Одеській області.

**19. МАДЯР
Юрій**

Командир 28-ї окремої механізованої бригади імені Лицарів Зимового Походу, полковник.

**20. АНДРІЄНКО
Юрій**

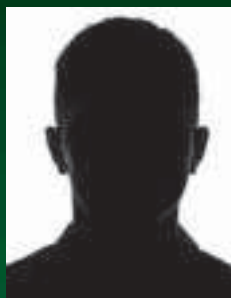
Начальник штабу Корпусу морської піхоти ВМС ЗСУ, полковник.

ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ

21. КАПШИН Олександр

Командир підрозділу «Химера» Головного управління розвідки Міністерства оборони України.

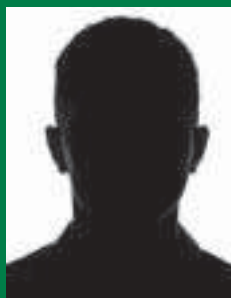
22. КРАСНОПОЛЬСЬКИЙ В'ячеслав

Командир 11-ї бригади Національної гвардії України імені Михайла Грушевського, що дислокується в Одесі, полковник.

23. ОПРЯ Михайло

Командир радіотехнічної бригади, полковник.

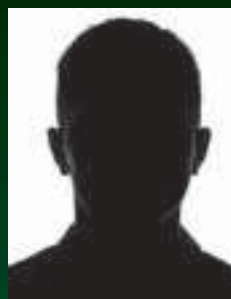
24. КІЛАФЛИ Олександр

Командир 88-го окремого батальйону морської піхоти 35-ї окремої бригади морської піхоти імені контрадмірала Михайла Остроградського, підполковник.

25. ЯЦКЕВИЧ Олексій

Командир військової частини оперативного командування «Південь».

26. ЯВТУШЕНКО Андрій

Начальник Управління забезпечення діяльності у Південному регіоні Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України, полковник внутрішньої служби.

27. ХАРЛОВ Олександр

Перший заступник голови Одеської обласної державної адміністрації.

28. ФІЛАТОВ Олександр

Перший заступник Одеського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

29. ВУГЕЛЬМАН Павло

Заступник міського голови м. Одеси.

30. ПОЗДНЯКОВА Анна

Заступник міського голови м. Одеси.

31. ШАЛИГАЙЛО Антон

Заступник голови Одеської обласної державної адміністрації.

**32. КРОПИВА
Сергій**

Заступник голови Одеської
обласної державної
адміністрації.

**33. ЗІНЧЕНКО
Марина**

Директорка Департаменту
фінансів Одеської ОДА,
депутатка Одеської облради.

**34. ГОНЧАРЕНКО
Олексій**

Депутат Верховної Ради
України.

**35. УРБАНСЬКИЙ
Анатолій**

Депутат Верховної Ради
України.

**36. ЛЕОНОВ
Олексій**

Депутат Верховної Ради
України.

**37. РАДКОВСЬКИЙ
Олег**

Перший заступник голови
Одеської обласної ради,
голова Одеської обласної
партиїної організації ВО
«Батьківщина».

**38. УРБАНСЬКИЙ
Олександр**

Заступник голови Одеської
обласної ради.

**39. ГРИНЧАК
Олександр**

Начальник Одеської районної
державної адміністрації.

**40. КРУК
Юрій**

Депутат Одеської обласної
ради, голова постійної
комісії з питань транспортно-
комунікаційної інфраструктури,
морегосподарського комплексу
та цифрового розвитку.

**41. ФЕДЬКАЛОВ
Микола**

Начальник Одеського
районного управління ГУ ДСНС
України в Одеській області,
полковник служби цивільного
захисту.

**42. ДЕГАС
Юрій**

Засновник компанії «Дегас
Груп», засновник і керівник
БФ «Безмежні можливості».

**43. МОРОХОВСЬКИЙ
Вадим**

Депутат Одеської міськради,
голова фракції
«Слуга народу», голова
правління
ПАТ «Банк Восток».

ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ

44. ГРИГОР'ЄВ Дмитро

Генеральний директор
ДТЕК «Одеські електромережі».

45. УЧИТЕЛЬ Ігор

Президент ПАО «Одесагаз».

46. БОГАЦЬКА Наталія

Голова Південно-західного
апеляційного господарського
суду.

47. ЛАВРИНЕНКО Сергій

Генеральний директор
ПАТ «Стальканат».

48. МЯКІШЕВ Роман

В.о. директора Регіональної
філії «Одеська залізниця»
ПАТ «Укрзалізниця».

49. СТАВНИЦЕР Андрій

Бізнесмен, засновник компаній
«ПІС» та MV Cargo, засновник
всеукраїнського сучасного центру
з протезування, реконструктивної
хірургії, реабілітації та психологічної
підтримки постраждалих від війни
дорослих і дітей Superhumans Center.

50. КІВАН Аднан

Бізнесмен, власник компанії
«KADORR Group».

51. МУЗАЛЬОВ Борис

Український підприємець
та політичний діяч, засновник
компанії «Таврія-В».

52. РОДІН Юрій

Співвласник і керівник банку
«Південний».

53. СИВАК Олександр

Засновник компанії «Стратег»,
власник бренду «STRATEG».

54. БУМБУРАС Васіліс

Генеральний директор
будівельної компанії «Гефест».

**55. КИВАЛОВ
Сергій**

Президент Національного університету «Одеська юридична академія» та Міжнародного гуманітарного університету.

**56. КОВАЛЬЧУК
Андрій**

Начальник Військової академії м. Одеси, генерал-майор.

**57. ШВЕЦЬ
Дмитро**

Ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, полковник.

**58. КОВАЛЬ
Ігор**

Секретар Одеської міської ради, доктор політичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Української академії політичних наук.

**59. НОЖЕВНИКОВА
Катерина**

Засновниця і директорка БФ «Корпорація Монстрів». Почесна громадянка Одеської області.

**60. СЕРДІЧЕНКО
Денис**

Президент Благодійного фонду «Добрий самарянин», голова Гуманітарного штабу Хаджибейського району м. Одеси.

**61. АФНАСЬЄВА
Таміла**

Депутатка Одеської облради, голова Одеської обласної Ради миру, очільниця КУ «Грантовий офіс «Одеса 5Т».

**62. ПОПОВА
Марія**

Представник Уповноваженого з прав людини Верховної Ради України в Одеській області.

**63. РОКУНЕЦЬ-
СОРОЧАН
Оксана**

Директорка департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації.

**64. СОКОЛІК
Лариса**

Начальниця управління з майнових відносин Одеської обласної ради.

**65. АХМЕРОВ
Олександр**

Депутат Одеської обласної ради, голова фракції партії «Довіряй справам».

**66. СЕМІКОП
Тетяна**

Голова правління Громадського руху «Віра, Надія, Любов», кандидатка юридичних наук.

ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТИВ

67. ЛЕОНІДОВА Лілія

Депутатка Одеської міської ради, голова громадської організації «Культура демократії», членкиня правління Громадського руху «Віра, Надія, Любов».

68. ПОЖИВАНОВ Михайло

Громадський та політичний діяч.

69. МОРОЗОВ Олексій

Голова громадської організації «Безбар'єрні».

70. БУЙНЕВИЧ Олена

Директорка Департаменту освіти і науки Одеської міської ради.

71. КИТАЙСЬКА Олена

Директорка Департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради.

72. ЛІПУГА Іван

Директор департаменту культури, міжнародної співпраці та європейської інтеграції Одеської міської ради.

73. ЯСТРЕМСЬКА Ірина

Начальник управління розвитку споживчого ринку та захисту прав споживачів Одеської міськради.

74. УНГУРЯН Веніамін

Депутат Одеської обласної ради. Організатор Молитовних сніданків Одещини.

75. ВОЛЬФ Авраам

Головний раввін Одеси та півдня України.

76. АФНАСІЙ (в миру Борис ЯВОРСЬКИЙ)

Архієрей Православної Церкви України (ПЦУ), єпископ Одеський і Балтський.

77. ДІДЕНКО Григорій

Голова Одеської обласної ради.

**78. ГУЛЯЄВ
Василь**

Міський голова
міста Чорноморськ.

**79. АБРАМЧЕНКО
Андрій**

Міський голова міста Ізмаїл.

**80. АБАШЕВ
Родіон**

Голова Ізмаїльської РДА

**81. ПРОКОПЕЧКО
Людмила**

Голова Доброславської
територіальної громади
Одеського району Одеської
області. Військовий волонтер
з 2014 року.

**82. МАЗУР
Сергій**

Міський голова міста Балта.

**83. МОСКАЛЕНКО
Дмитро**

Генеральний директор
ПрАТ «Українське Дунайське
Пароплавство».

**84. ЛЕВЧЕНКО
Віталій**

Директор ДП «Ізмаїльський
морський торговельний порт».

**85. ІГНАТЕНКО
Максим**

Директор ДП «Ренійський
морський торговельний порт».

**86. МЯСКОВСЬКИЙ
Олексій**

Директор ДП «Одеський
морський торговельний порт»

**87. ВОЛОШИН
В'ячеслав**

Директор
ДП «Морський торговельний
порт «Чорноморськ»

**88. КАЛЬЧУК
Роман**

Начальник Військово-
медичного клінічного центру
Південного регіону, полковник
медичної служби.

**89. ЛУБАШЕВ
Ілля**

Начальник Військової
частини А7367
(Реабілітаційного
госпіталю),
майор ЗСУ

ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ

90. ГАЙДАРЖІ Ілля

Начальник клініки
Воєнно-медичного клінічного
центру Південного регіону,
полковник медичної служби.

91. ГЕРАСИМЕНКО Олег

Начальник клініки
абдомінальної хірургії,
полковник медичної служби.

92. КАЛЬЧУК Оксана

Начальниця Одеського
воєнно-медичного клінічного
центру ДПСУ.

93. ТУРЧИН Микола

Директор КНП «Міська клінічна
лікарня N11» Одеської міської
ради, заслужений лікар
України, професор, доктор
медичних наук.

94. ГОЛОВАТЮК- ЮЗЕФПОЛЬСЬКА Ірина

Директорка Пологового
будинку № 1 Одеської міської
ради, кандидат медичних наук,
заслужений лікар України,
депутат Одеської міської ради.

95. ТАНЦЮРА Андрій

Волонтер Військово-медичного
клінічного центру Південного
регіону.

96. МУІНЬО Таню

Режисерка кліпів
українських та голлівудських
зірок, увійшла до сотні
найвпливовіших українців
за версією видання «Фокус».

97. БАБІЧ Надія

Генеральна директорка
Одеського національного
академічного театру опери
та балету, Заслужений
працівник культури України.

98. ЗІЦЕР Галина

Директорка Одеської
обласної філармонії
ім. Давида Ойстраха,
Заслужений працівник
культури України.

99. ЛІБЕРОВ Костянтин

Фотограф-документаліст,
волонтер.

100. РЕВА Михайло

Заслужений художник України,
скульптор, засновник фонду
RevaFoundation.

АНДРІЙ СТАВНІЦЕР:

«НЕ БОЇМОСЯ МИ ВАС.
НУ ОСЬ ЗОВСІМ!»

Під час вранішнього ракетного ворожого бомбардування столиці України 20 грудня постраждали люди, серед них – дітки, завдано шкоди ряду видатних історичних будівель – зокрема, костелу Святого Миколая, Будинку музики, а ще – магазинам, ресторанам, житловим будинкам... Серед суттєво пошкоджених – і створений відомим одеським бізнесменом Андрієм Ставніцером ультрасучасний центр реабілітації та протезування для постраждалих від війни Superhumans Center.

Нагадаємо, що на початку повномасштабного вторгнення щойно збудований будинок Ставніцерів під Києвом потрапив у зону окупації і його зайняли загарбники та поставили там військову техніку. Андрій, який встановив за будинком відео контроль, повідомив координати українським військовим. Ворог був знищений, а разом з цим – майже вщент і сам будинок. Друге влучання у власність Ставніцера – готель біля морвокзалу, який він викупив і мріяв надати цій будівлі нового сенсу. І ось тепер – влучання у дуже потрібний, актуальний для нашого суспільства Superhumans Center... Ця війна вбиває, нищить, руйнує життя, долі, справи українців. Але вони – незламні!

Ось що пише про це сам Андрій Ставніцер:

«Еврейское бинго... Дом, отель, сегодня – офис SD Capital, где сидит и команда Superhumans Center. Слава Богу, никто не пострадал, поэтому можно иронизировать...»

Ровно за шаг от моего стола огромного окна больше просто нет. Оттуда открывается захватывающий вид на Костел. Много-страдальный Костел сегодня тоже зацепило, к счастью, не сильно, побилло витражи немного.

Этот наш офис очень любили гости, особенно иностранцы. В любую встречу нужно было закладывать +15 минут на селфи и комплименты. Я всю жизнь проработал в порту, в спартанских, шумных и пыльных помещениях. Так хотелось красивый офис.

Наше «новоселье» в этом здании мы праздновали как раз где-то в эти дни, накануне Рождества. Просили гостей принести в подарок свои любимые книги и расставили их по всем кабинетам. Много прекрасных идей родилось в этом офисе, но наши идеи не зависят от локации, и в этом наша сила.

Сложно держать лицо на третьем потерянном от русских ракет активе. TIS тоже регулярно отхватывает, но про это нельзя говорить.

Страшно подумать, что было бы в этом буквально стеклянном помещении, если бы удар был на пару часов позже. Люди целы, значит, идеи целы, стало еще больше злости – значит еще больше сил.

Не боимся мы вас. Ну вот совсем». ❗

ВАЛЕРІЙ ЗАЛУЖНИЙ:

«ЛАСКАВО ПРОСИМО –
ТРЕТЯ СВІТОВА РОЗПОЧАЛАСЬ!»

КОЛИШНІЙ ГОЛОВНОКОМАДУВАЧ ЗСУ, А НИНІ ПОСОЛ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ВАЛЕРІЙ ЗАЛУЖНИЙ НЕЩОДАВНО ДАВ ЛАКОНІЧНЕ, АЛЕ ДОСИТЬ ГОСТРЕ ТА ВІДВЕРТЕ ІНТЕРВ'Ю ЖУРНАЛІСТАМ ОДНОГО З ВІДОМИХ УКРАЇНСЬКИХ ВИДАНЬ. РОЗМОВА З ВАЛЕРІЄМ ФЕДОРОВИЧЕМ БУЛА НЕДОВГОЮ, АЛЕ ЗА ЦІ 20 ХВИЛИН КОЛИШНІЙ ГОЛОВКОМ ВСТИГ: ОГОЛОСИТИ ПРО ПОЧАТОК ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ; ПОЯСНИТИ, ЧОМУ РОСІЙСЬКА АРМІЯ НЕ ЗДАТНА ДО ГЛИБОКИХ ПРОРИВІВ НА ФРОНТІ; ОПИСАТИ СУТЬ НОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОСІЇ; СПРОГНОЗУВАТИ, КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ НОВІТНІЙ ВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГОНКИ ОЗБРОЄНЬ... І НЕ ЛИШЕ ЦЕ.

РОСІЯНИ ЗАРАЗ ПРОВОДЯТЬ СТРАТЕГІЮ «ІЗМОРУ»

– Минулого року в інтерв'ю *The Economist* ви сказали, що ситуація на фронті зайшла в глухий кут, коли жодна зі сторін не може просуватися, бо однаково технологічно оснащена. Зараз ми бачимо, що російській армії вдається наступати. Як зараз ви оцінюєте ситуацію на фронті?

– У своїй статті я вів мову про абсолютно нормальний і еволюційний процес, коли війна штовхає колесо науково-технічного прогресу, і воно починає розкручуватися. Врешті-решт це призводить до того, що сторона, яка наступає, втрачає можливості виконання оперативних завдань.

Що це за завдання? Це просування на глибину 150-200 кілометрів, як закладено в радянських нормативах. Коли на полі бою почали масово з'являтися роботи, вони унеможливили будь-яке переміщення солдатів на полі бою. Неможливість боротися з роботами привела до того, що з'явився ступор. Ми не могли рухатися на росіян, росіяни, відповідно, не могли так само рухатися.

Ця тенденція зберігається і зараз, бо не бачимо можливості росіян виконувати такі завдання, як, наприклад, за тиждень продавити 150-200 кілометрів.

За мою теорією, коли завершиться цей технічно-еволюційний процес і згодом відбудеться накопичення технологічних матеріалів, можливість для продавлення відновиться.

За моїми підрахунками, це може трапитися десь після 2027 року. Але ще не факт, що саме 2027 року, з урахуванням економічної й демографічної ситуації, і що хтось буде претендувати на війни такого масштабу, як подолання території противника.

Скоріш за все, це буде та тактика, яку зараз ворог застосовує в Україні. Так звана тактика «ізмору», описана в російських підручниках, тактика «осади», яка призводить до знищення перш за все економічного й морального стану.

Ми зараз бачимо на полі бою, що немає глибоких проривів противника. А бачимо поступове видавлювання нас із позиції. Це дається їм дуже і дуже великими втратами.

Відбувається і нанесення ударів по нашій економіці, і нанесення ударів по цивільних об'єктах. У тому числі планування прольоту їхніх ракетних систем таким чином, щоб засоби, які перехоплюють ракети, все одно наносили ураження нашим живим об'єктам. Це також й інформаційна кампанія, яка направлена на знищення мобілізації.

Сюди ж і когнітивні дії, направлені на те, щоб змінити ставлення українців до війни. Як наслідок, ми маємо проблеми з особовим складом, який на передньому краї. Це врешті-решт призводить до того, що ми поступово втрачаємо позиції.

Але, знову ж таки, росіяни на сьогоднішній день не готові робити глибокі вкиди для того, щоб розширяти свій фронт, що потребуватиме величезних ресурсів, яких у росіян вже також немає.

Тому саме ведення комбінованих дій, направлених на «ізмор», і призводить до того, що ми бачимо на полі бою, і того, що відбувається із мобілізацією, до ставлення громадян до ведення цієї війни.

Це комплексний захід, який вписується в стратегію «ізмору» абсолютно. Можемо побачити, що майже всі елементи цієї стратегії виконуються.

– Ви зараз працюєте у Великій Британії і спілкуєтеся із західними колегами. Чи готовий до протистояння такому «ізмору» колективний Захід?

– Якщо ведемо мову про готовність тієї чи іншої держави протистояти, то перш за все потрібно подивитися на ревізію ризиків, які уявляють собі ті держави.

На сьогоднішній день я не бачу такого супротивника, в якого вистачить ресурсів для ведення широкомасштабних воєнних дій довготривалий період. Я навіть сумніваюся в тому, що Китай зараз готовий вести широкомасштабні дії.

Якщо говорити про короточасні воєнні дії, то, ймовірно, за все, європейські країни готові. Але суть питання була в тому, чи готові вони до війни «ізмору».

Давайте просто порахуємо. Дивіться, в жовтні Україна отримала по своїх енергетичних цивільних об'єктах, здається, 1643 «шахеда», ще близько 200 ракет.

І тенденція буде рухатися до того, що ця кількість збільшуватиметься. Уже лише в цьому місяці (листопад 2024-го – **Ред.**), якщо ми порахуємо кількість «шахедів» і ракет, які пішли по цивільних об'єктах, уже буде доходити до трьох тисяч. А місяць ще не завершився.

Отже, кількість повітряних цілей зростає, а кількість засобів боротьби обмежена і надто дорога. Навіть по цьому показнику, я вважаю, ні Британія, ні країни Європи не будуть готовими. Незважаючи на те, що там є достатня кількість літаків F-16, в яких чудові можливості з протиповітряної оборони, але за 2-3 місяці можна повністю розрядити систему ППО.

Чи займаються вони альтернативними заходами і засобами для того, щоб навчитися боротися з повітряними цілями, – сказати важко. Ймовірно за все, що ні.

Тепер інше питання. Давайте подивимося на передній край. У жовтні і у вересні передній край отримав приблизно 4,5 тисячі керованих авіаційних бомб. Хотів би звернути увагу, що КАБ має вагу бойової частини 500 кілограмів, для порівняння – вага бойової частини «Іскандера» 480 кілограмів.

Чи сьогодні в європейській країні або в тій же самій Британії є хоча б п'ять тисяч ракет до систем «Patriot», щоби збити керовані авіаційні бомби? Я щось сумніваюся. Бо вони дуже

Президент України Володимир Зеленський і головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний

Під час вручення вірчих грамот віце-маршалу дипломатичного корпусу, акредитованого при Королівському палаці, керівниці структурного підрозділу з питань протоколу Вікторії Басбі

З британським міністром Форін офісу по Європі, Північній Америці і заморським територіям Стівенем Дауті

дорогі і, як наслідок, їх неможливо мати дуже багато, тому що виробляти їх проблемно. Тому по цій військовій складовій можна сказати, що, мабуть, вони не готові.

Військові дії в стратегії «ізмору» важливі, але, ймовірно за все, не головні. Є ще декілька важливих напрямів, де працюють росіяни. Це, перш за все, інформаційно-психологічні операції. Є ще когнітивна сфера, вплив якої ми дуже сильно відчуваємо.

Європа знаходиться в теплому середовищі і не хоче його зараз залишати. Тому, на мою особисту думку, якщо вони готові до такої війни в умовах «ізмору», то, мабуть, із дуже великими обмеженнями.

«НОВИМ ПОРОХОМ» ВІЙНИ Є НЕ ПРОСТО БЕЗПІЛОТНІ СИСТЕМИ ЧИ РОБОТИ, А ТЕХНОЛОГІЇ

– Валерію Федоровичу, минулого року ви говорили, що Україні потрібен технологічний стрибок, щоб мати змогу виграти у війні. Що зараз може стати геймченджером цієї війни?

– Якщо подивитися уважно на історію воєн і воєнного мистецтва, то ми нічого революційного не побачимо. Це абсолютно нормальний еволюційний процес, який у певний момент штовхає науковий прогрес до появи нової зброї.

Сьогодні цією новою зброєю, винайденим «новим порохом», є не просто безпілотні системи чи роботи, а ширше – технології. Тому що мова і про інший зв'язок, іншу розвідку, інше ставлення до космосу. Врешті-решт зовсім інша система управління, яка тягне за собою зміну доктрин застосування військ і, відповідно, зміну доктрини їхньої підготовки. А ще ж і виробництво, і наукове супроводження, і підготовка кадрів – все це величезний системний процес, який можна назвати одним словом – технології.

І на сьогоднішній день, я вважаю, що головним у цьому протистоянні буде, мабуть, штучний інтелект. Він буде перший відвоювати собі місце. До речі, це величезна проблема: те, що показували нам колись як фантастику у фільмах в 90-х роках – це все уже правда.

Правда полягає в тому, що машини почали воювати з людьми. І зараз це вже не смішно, а виглядає абсолютно реалістичним. Тому сьогодні мають попрацювати перш за все психологи, щоб негайно визначити ті бар'єри і сфери, куди штучний інтелект допускати не можна. Мова про ті сфери, де людина відрізняється від решти світу, як, наприклад, почуття. Інакше людина перестане бути людиною.

Отже, психологи мають негайно поставити ці бар'єри. Юристи мають попрацювати і виробити механізми захисту людського середовища від впливу науково-технічного прогресу.

За моїми підрахунками, десь у 2027-му році нинішній розвиток технології ШІ зупиниться. Скажімо так, буде зрозуміло нові обриси танка, нові обриси ракет тощо, які в найближчі 100 років будуть просто видозмінюватися, ставатимуть більш точними, дешевшими і так далі.

У 2027-му році цей технологічний ривок завершиться, і тоді сторони зможуть накопичувати нову зброю як для нападу, так і для захисту. Зброя ця буде абсолютно безпощадна. І тоді для світу прийде нова загроза: чи йти із новою зброєю у великий наступ, чи, і це швидше за все, людству більш підійде стратегія «ізмору», яка дозволить отак дистанційно знищувати цілі нації, вбиваючи економіку, залякуючи людей, спонукаючи їх до здачі.

– Чи можна в такому випадку ще уникнути Третьої світової і як це зробити?

– Моя відповідь вам не сподобається, але я знаю воєнну науку, воєнну історію, і я бачу, за якими показниками можна класифікувати, є війна чи її немає.

“САМ БОГ ДАЄ ШАНС – НЕ ТІЛЬКИ УКРАЇНІ, А Й УСЬОМУ СВІТУ, ЩОБ ЗАРАЗ ЩЕ ВСТИГНУТИ ЗРОБИТИ ПРАВИЛЬНІ ВИСНОВКИ. МОЖНА ВСЕ ЩЕ ЗУПИНИТИ ОСЬ ТУТ, НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ».

Я вважаю, що в 2024 році ми можемо абсолютно точно вважати, що розпочалася Третя світова війна.

– Чому саме в 24-му?

– Тому що в 2024 році перед Україною вже стоїть не Росія. Перед Україною стоять солдати з Північної Кореї.

Давайте казати чесно. Вже в Україні абсолютно відкрито, нічого не соромлячись, вбивають цивільних людей іранські «шахеда». Вже в Україну летять ракети саме північнокорейського виробництва, і вони про це відкрито заявляють. В Україні підриваються китайські снаряди, в ракетах російських застосовуються китайські деталі.

Вибачте мені, але я думаю, що більшість військових зі мною погодяться. Я вас «вітаю» – те, чого ми так довго очікували, вже почалось.

Але хочу сказати, що сам Бог дає шанс – не тільки Україні, а й усьому світу, щоб зараз ще встигнути зробити правильні висновки. Можна все ще зупинити ось тут, на території України. Але цього чомусь не хочуть розуміти наші партнери.

Очевидно, що в Україні уже забагато ворогів. Україна за рахунок технологій буде виживати, але невідомо, чи вона зможе самотужки перемогти в цій битві.

Тому я вважаю, що світова війна – ласкаво просимо, вона почалася.

За матеріалами «Української правди».

ФАВОРИТ НОМЕРА

Галина Владимірська
Фото: Сергій Білецький

МИКОЛА СИВАК:

«СПРАВА, ЩО ПРИНОСИТЬ ЗАДОВОЛЕННЯ, З ЧАСОМ ОБОВ'ЯЗКОВО ПРИНЕСЕ ГРОШІ»

СУЧАСНІ МОЛОДІ ПІДПРИЄМЦІ ЗДЕБИЛЬШОГО СТАВЛЯТЬСЯ ДО СВОЄЇ СПРАВИ НЕ ЛИШЕ ЯК ДО ДЖЕРЕЛА ДОХОДУ. ЦЕ ДЛЯ НИХ ЩЕ Й ШЛЯХ САМОРОЗВИТКУ, І ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД ВТІЛЕННЯ СВОЇХ ІДЕЙ, І МОЖЛИВІСТЬ ВРАХОВУВАТИ ВЛАСНІ ІНТЕРЕСИ ТА ЗАХОПЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАДУМІВ. ТАКА МОТИВАЦІЯ СПОНУКАЄ ДО МАКСИМАЛЬНОЇ САМОВІДДАЧІ ТА ЧІТКОЇ НАЦІЛЕНОСТІ НА РЕЗУЛЬТАТ, І ЦЕ ЗАПОРУКА УСПІХУ НАВІТЬ ТОДІ, КОЛИ ФАХОВІ ЗНАННЯ ТА ДОСВІД НАБУВАЮТЬСЯ ВЖЕ У ПРОЦЕСІ. А ОКРІМ ТОГО МОЛОДЬ ПРАГНЕ, ЩОБ УЛЮБЛЕНА СПРАВА БУЛА КОРИСНОЮ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА.

Усе це справедливо стосовно одесита Миколи СИВАКА. Молодий підприємець уже успішно керує кількома бізнесами, реалізує амбітний, актуальний для суспільства проєкт і водночас постійно поглиблює свої знання та займається особистісним розвитком.

В Одесі добре відомий батько Миколи – засновник бренду STRATEG і власник великої компанії «Стратег» Олександр Сивак. Тож дехто може зауважити: мовляв, синові було легко ставати на ноги, коли є така підтримка. Справді, не кожному так щастить. Але ж далеко не кожен здатний при цьому скористатися наданими можливостями на всі сто відсотків і розпочати власний шлях у бізнесі. Микола, можна сказати, зростав і формувався як особистість у процесі становлення батьківського підприємства, тож багато засад побудови бізнесу засвоїв з дитинства, а ще – навчився багато працювати. Сьогодні Олександр має всі підстави пишатися сином, але

не поспішає його хвалити, скоріше, навпаки – підмічає будь-які найменші промахи. І вони обидва погоджуються з тим, що так і має бути.

...Про компанію «Стратег» і Олександра Сивака, про його дружину Ірину, яка є виконавчим директором підприємства, наш журнал уже розповідав. Прийшов час познайомитися з молодшим поколінням успішного креативного бізнесу.

НА ШЛЯХУ ДО ВНУТРІШНІХ ЗМІН

– Микола, зазвичай знайомство з людиною, у якій беруть інтерв'ю, починають з дитинства. Але, певно, у нашому випадку краще почати зі справи, якою ви зараз захоплені, – з проєкту «Strateg&Psychology». Що стало поштовхом до того, щоб ви цим зайнялися?

– Презентуючи наш проєкт, ми кажемо так: «Strateg&Psychology» – ваш шлях до внутрішніх змін. Цей шлях я, насамперед, пройшов сам. Тож ідея народилася з мого бажання

пізнавати самого себе, долати якість психологічні бар'єри і проблеми, які є, я переконаний, у кожної людини. Однак здебільшого їх намагаються вирішувати самотужки чи взагалі ігнорують. Адже у нас в Україні досі не дуже прийнято звертатися до психолога, це навіть соромно. Багато хто і нині, навіть серед представників мого молодого покоління, вважає, що йти до психолога може лише психічно нездорова людина.

Свого часу я теж соромився звернутися до психолога, не вважав це нормою. Але потім подолав цей стереотип. І хоч у мене не було чітко усвідомленої власної проблеми, я почав відвідувати різних спеціалістів, бо мені було цікаво, чим відрізняються їхні методики. Ціни за послуги дуже різні: від 500 гривень до 500 доларів, то чим же це зумовлено? Я люблю експериментувати і навіть пішов на десять сеансів гіпнозу, хотів, щоб мене ввели у цей стан і попрацювали зі мною. Було цікаво, чи я піддамся гіпнотичній дії. Повністю мене у гіпноз не вдалося ввести, але частково я побував у такому стані.

– Це був процес самопізнання?

– Так, мені цікаво пізнавати себе, аналізувати свої емоції і думки. Здебільшого у людей на першому місці їхній фінансовий стан, і в погоні за грошима вони втрачають своє здоров'я, а потім звертаються до лікарів з різними

“ «ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ СКОРИСТАЮТЬСЯ НАШИМИ РОЗРОБКАМИ, – ЦЕ ШЛЯХ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ГАРМОНІЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я».

хворобами. Ще кілька років тому ми навіть не чули виразу «ментальне здоров'я». Нині ж ми знаємо, що порушення ментального здоров'я позначається на фізичному стані людини, на здоров'ї всього організму. Мало хто задумується над необхідністю турбуватися про те, що все у житті має бути гармонійно збалансованим. Треба вчитися правильно переносити стресові ситуації, контролювати свій стан. Поміж людьми, і в родині, і у колективах багато недовок, конфліктів, які накопичуються роками, і з часом це призводить до особистих катастроф. А особливої актуальності турбота про ментальне здоров'я набула зараз, під час війни.

Ось із розуміння таких суто особистих і загальнолюдських, суспільних закономірностей, через власне самопізнання поступово виникла ідея створення таких продуктів, які ми розробляємо. «Strateg&Psychology» – перший в Україні проект, що поєднує силу психології та арттерапії. Я – його засновник і керівник.

**«STRATEG&PSYCHOLOGY»
ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ
ГАРМОНІЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО
ЗДОРОВ'Я**

– Які конкретно проблеми покликаний вирішувати ваш проєкт?

– Проєкт спрямований на допомогу людям у подоланні

внутрішніх бар'єрів та пошуку гармонії в житті. Наші методики дозволяють кожному відкрити нові шляхи до самопізнання, особистісного зростання та емоційного зцілення. Особливу увагу в проєкті приділено сугестивно-проєктивній арттерапії, що допомагає знизити рівень стресу, сприяє розвитку креативності та формує відчуття контролю над життям навіть у складні моменти.

Оскільки наша компанія «Стратег» займається розробкою різноманітних настільних ігор з використанням карток, а також виготовляє картини за номерами, пазли і таке інше, то мені спало на думку: а чому б не зробити картини, якимось чином пов'язані з психологією, з медитаціями. Почали запускати картини з медитаціями, а потім подумали, як це можна ще обіграти. Адже психологія – це не лише медитації. Скажімо, є чимало проблем у взаєминах батьків і дітей, і зараз у нас в розробці нові ігри, які мають допомогти батькам зрозуміти свою дитину, а дитині – своїх батьків. Також багато проблем у взаєминах дорослих людей, особливо у пар, які перебувають у стосунках. У цьому напрямі теж запускаємо зараз карткові ігри, щоб пари могли з їх допомогою налагоджувати своє спільне життя. Ці картки, картини можуть стати поштовхом до того, щоб почати розбиратися у собі і своїх проблемах.

– А згодом може з'явитися і потреба звернутися до психолога.

– Саме так! Коли людина стає на цей шлях, розуміє, що це нормально, то може потім звернутися до фахівця. «Strateg&Psychology» – це ж не просто проєкт сам по собі. Для людей, які скористаються нашими розробками, – це шлях до відновлення внутрішньої гармонії та психологічного здоров'я. Стрес і тривога є нині нашими постійними супутниками, тож важливо мати надійні методи для підтримки психічної рівноваги. Саме тому ми розробили унікальний метод, який допомагає кожному впоратися з труднощами, знайти внутрішній баланс і подолати свої страхи. Основою цього методу є сугестивно-проєктивна арттерапія, розроблена у співпраці з провідними українськими психологами. Цей підхід є практичним і ефективним, що доводить наш досвід роботи з клієнтами. Наші техніки виявилися корисними для подолання тривожності та емоційного напруження, що нині особливо важливо.

ВІД ЕКОНОМІКИ – ДО ПСИХОЛОГІЇ

– Ви впевнено вживаєте професійні терміни і добре розумієтеся на суті свого проєкту. Для цього, мабуть, здобули відповідну спеціальну освіту?

– Моя перша вища освіта – економічна, банківська справа і кредит. А зараз отримую вищу освіту психолога в Одеському національному університеті імені Мечникова.

– Довелося?

– Насамперед, мені це цікаво! Не лише для бізнесу, а й для душі. Цікаво аналізувати вчинки людини, чим вона керувалася, які у неї проблеми. Є справи, які приносять гроші, а є ті, що приносять задоволення. Тут поки що мова йде більше про задоволення від процесу і від того, що це допомагає людям.

– Розкажіть більш конкретно про ваші унікальні продукти.

– Ми розробили різні сюжети для малювання, ко-

жен з яких допомагає зосередитися на певних аспектах життя: від саморозвитку і матеріальних цілей до здоров'я та стосунків. Такий підхід дозволяє індивідуалізувати роботу з кожним учасником і зробити процес трансформації максимально ефективним. Також випустили три види мандал – «Гроші», «Сім'я», «Здоров'я» (мандала – це символ округлої форми, наділений певним сенсом; орнаменти кожного малюнку розташовані симетрично – **Ред.**). Малювання мандал – це глибокий процес концентрації на важливих аспектах вашого життя. Кожна мандала має свою власну мету і допомагає налаштувати свідомість на позитив.

Коли люди розмальовують мандали чи дерева, то зі стану стресу вони переключають фокус своєї уваги на цей процес і заспокоюються. Плюс у цьому продукті до кожної з картин йдуть аудіо медитації. Я сам слухаю наші медитації і друзям даю. А зараз у розробці, у макетах ще й метафоричні картки «Прозора істина» для роботи з підсвідомістю, ми їх уже презентували для спеціалістів, але ще не випустили у продаж. Ми будемо розвиватися в усіх цих напрямках.

– Що собою представляють аудіо медитації?

– Це мелодії плюс тексти, афірмації. Це і є сугестивно-

проективна арттерапія. Ти, окрім того, що малюєш, ще прослуховуєш музику та текст, і це породжує певні емоції і думки. Тебе заспокоює як процес малювання, так і ці тексти та мелодії. Це приводить до ефекту розслаблення і допомагає формулювати свої цілі та бажання, а потім і досягати їх. Коли ти в своїй голові знімаєш якісь певні блоки, то знаходиш шлях до своєї мрії.

– Іншими словами, це допомагає позбавитися якихось особистих і загальних стереотипів, які часто стають на заваді до мрій та їх втілення?

– Саме так! Медитація є не лише процесом заспокоєння, водночас із цим вона змушує людину прагнути щодня ставати хоча б трішки кращою. Зміни можуть стосуватися здоров'я та харчування, хобі, роботи та проведення дозвілля, прагнень, цілей та способу життя взагалі. Регулярна практика медитації непомітно підводить людину до того, що вона починає щодня рости і розвиватися – розумово, інтелектуально, духовно і навіть фізично.

– До ваших мандал теж іде музичний супровід. Ви особисто підбираєте музику до ваших продуктів?

– Так, я її підбираю з певного базового набору мелодій для медитацій. Потім на цю музику накладається текст. І після

цього цей продукт уже стає власністю компанії «Стратег». Адже цей текст був розроблений у нас. До кожної картини йде пар код, за яким ви скачуєте додаток з доступом до певної аудіо медитації. Коли ви купуєте картину, до неї додається три медитації українською мовою і три – англійською. Можна працювати і через свій мобільний телефон, скачавши додаток через Wi-Fi. Тобто коли вдома через відсутність світла немає інтернету, ви все одно можете слухати медитацію. До речі, наші картини з супроводом уже оцінили не лише вітчизняні психологи, а й зарубіжні. Нас уже знають, бо ми презентували наш продукт на кількох конференціях за кордоном і в країні.

НА ВІТЧИЗНЯНОМУ І ЗАРУБІЖНОМУ РІВНЯХ

– Як і де це відбувалося? Розкажіть, будь ласка, докладніше.

– Цей великий проєкт я реалізую, звісно, не один. Мій найперший помічник і соратник – Анастасія Мул. Ми разом формуємо ідеї, і якщо я засновник цього проєкту, то вона – креативний директор чи провідний менеджер. Саме Настя провела презентацію проєкту в липні цього року в літній школі для молодих лідерів AER Summer Academy 2024 у Норвегії. Там відбувалася конференція за участю психологів та освітян з різних країн. Це була унікальна можливість пока-

рами ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською, яка, до речі, була присутня. На цей закритий захід за участю багатьох відомих людей вхід був за запрошеннями. Ми мали можливість поділитися нашими досягненнями, обговорити можливості співпраці та отримати важливий зворотний зв'язок від фахівців. «Strateg&Psychology» викликав значний інтерес.

І другий захід – конференція психологів з України і різних зарубіжних країн. Там відбувався обмін досвідом, ідеями. Ми мали змогу отримати відгуки не лише від українських психологів, а й від спеціалістів зарубіжжя. Переконалися, що такого продукту більше ніде немає, його ніхто не пропонує. Це було щось нове, тому всі із задоволенням розпакували наші картини, роздивлялися, навіть пробували малювати. На даний момент усі відгуки позитивні. А в Грузії на базі однієї з наукових установ зараз проводять дослідження про те, як впливає наш продукт на ментальне здоров'я людей. Є позитивні результати, і ми нині чекаємо на їхній науковий висновок.

– Чи була презентація проєкту в Одесі?

– В Одесі ми з «Strateg&Psychology» взяли участь у дво-денному тренінгу, організованому Технічною робочою групою з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ТРГ з ПЗПСР). Цей тренінг, який проводився під керівництвом ВООЗ та Міжнародного Медичного Корпусу, був присвячений реагуванню в умовах надзвичайних ситуацій. Ми мали можливість не лише вивчити нові методики, а й поділитися власним досвідом роботи та представити свої картини. Це ще більше підкреслило важливість нашого проєкту на міжнародній арені.

– Ви самі свій продукт випробували?

– Звичайно! Мені особливо цікаво малювати дерева, і я малював, хоч художнього хисту не маю. І мандали – теж цікаво. До речі, особливою популярністю користується мандала «Гроші». Коли ми були на виставці в Києві, то взяли певну кількість усіх картин, і «Гроші» розпродавалися найпершими. Отакі нині реалії...

«СТРАТЕГ» – НАДІЙНА БАЗА

– Скільки людей беруть участь у проєкті?

– Активно – я і Настя, ми в основі. Придумаємо, розробляємо, задаємо певний вектор. А в цілому потім працює команда дизайнерів, художників, відбувається друк, підключаються копірайтери, психологи, менеджери... Кожний продукт треба не лише придумати, а й розробити, надрукувати і записати, потім протестувати, правильно запакувати... А ще провести грамотний маркетинг, адже наші покупці ніколи раніше не мали справи з таким продуктом. Тобто ми використовуємо великий ресурс компанії «Стратег». Зокрема, і відділ продажів. Після того, як ми щось придумали і створено дизайн, ми знайомимо з продуктом маркетинговий відділ, відділ продажів. Нам цікаво дізнатися думку про цей продукт ще в самій компанії.

– Наскільки складно працювати в компанії, якою керує твій батько? Чи для вас це вже стало звичним?

– Не можу сказати, що це дуже складно чи, навпаки, легко. Це треба спробувати. Працювати сім'єю з одного боку цікаво, а з іншого – це та робота, яка у тебе і в офісі, і вдома. Не можеш цілком відволіктися чи переключитися. Рабо-

“ «STRATEG&PSYCHOLOGY» ПРИВЕРНУВ ЗНАЧНУ УВАГУ ЗАВДЯКИ СВОЄМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПІДХОДУ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ МИСЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ».

зати світу наші новітні методи у сфері психології та творчості. «Strateg&Psychology» привернув значну увагу завдяки своєму інноваційному підходу до трансформації мислення та розвитку. Зустрічі з провідними спеціалістами підтвердили, що наші методи резонують із глобальними викликами сьогодення. До речі, викликало велике здивування, що ми розробляємо і виготовляємо такий продукт в Україні під час великої війни.

Там, зрозуміло, була переважно молодіжна аудиторія – від 16 до 30 років. Ми розповіли про свій проєкт, подарували свої картини в маленькому форматі, щоб вони могли там же помалювати. Багато хто вибрав дерево змін, бо хотів зрозуміти, яких змін у житті сам потребує. Ти фокусуєшся на певних моментах, коли малюєш, а потім ця картина висить у тебе в кімнаті і як тригер нагадує про твою мету. Ми дали учасникам певний час і лише нещодавно збирали відгуки, і вони дуже позитивні. Було дуже приємно отримати позитивний відгук з Європи.

– А як популяризуєте свої здобутки в Україні?

– Наш проєкт «Strateg&Psychology» взяв участь у XVI Міжнародній практичній зустрічі PrivateLabel-2024, яка відбулася у Києві. Це одна з найважливіших подій року для обміну досвідом між професіоналами та лідерами різних індустрій. Вона проходила у рамках Всеукраїнської про-

та у нас обговорюється завжди і всюди, чи то під час сімейної вечері, чи у вихідний, чи навіть у свято чи на дні народження когось з рідних. Це можна було б вважати мінусом, якби ми не були такі захоплені своєю справою. Нам говорити про це цікаво завжди. А великий плюс у тому, що всі ресурси належать родині, і ти можеш втілювати будь-які свої ідеї, пробувати і не боятися помилитися. Я був ще зовсім юним, без досвіду і фахових знань, але вже мав можливість спробувати себе на різних ділянках виробництва і визначити, де мені більше подобається працювати. У нас є і маркетинг, і продаж, і дизайн, і складські приміщення, і бухгалтерія...

– Ви давно працюєте у компанії?

– З 13 років. А одну з керівних посад отримав у 18.

– Що ж ви робили у 13 років?!

– Звісно, я ще був підлітком, і це з боку тата було більше виховним моментом: залучив до спільної справи, привчав до праці і дав можливість отримати перші власні кошти. Насправді це все – цінні моменти для зростання хлопчика. Тато мене взяв на склад працювати вантажником. Разом з дорослими хлопцями я збирав коробки, які ми виробляємо, вантажив їх...Потім поступово мені доручали інші справи. У 18 років, коли досяг повноліття, я став директором нашого інтернет-магазину. Займався всім, що пов'язане з інтернет-напрямом. Зараз у мене немає одного певного відділу чи напряму, адже маю відношення, власне, до всіх аспектів діяльності компанії. Я маю право приймати самостійні рішення, давати розпорядження. Але з мене й відповідно за все питають. Тато розуміє, що у мене є певні амбіції, що я перспективна, розумна і креативна людина, тому йому хочеться, щоб я працював тут. Але водночас він розуміє, що тримати мене лише на певній посаді в компанії не вийде. Тож я працюю і в інших напрямках, маю ще кілька своїх окремих бізнесів і заробляю там.

Якщо узагальнювати, то хоч основу, звичайно, заклада-

ють батьки, далі ти маєш рухатися самостійно. Коли з юнацьких років зайнявся підприємницькою діяльністю, то вже навряд чи зійдеш з цього шляху. Ти хочеш працювати на себе, хочеш створювати щось нове і добре заробляти.

ГРОШІ МАЮТЬ ПРИНОСИТИ ГРОШІ

– А на що витрачаєте зароблені кошти?

– Я з дитинства знав ціну грошам, прагнув до достатку і фінансової незалежності, завжди відкладав кошти на якусь значущу покупку. Зараз найбільше люблю дарувати подарунки близьким людям. І дуже люблю машини. Подарунки і машини – оце головне! А на свої особисті речі, скажімо, на одяг, витрачаю небагато, не страждаю на такий снобізм. І на якісь розваги витратити багато теж вважаю нерозумним...

Певно, найбільше я люблю гроші збирати, відкладати і потім інвестувати у щось значуще, у якийсь нормальний проєкт. Я цікавлюся різними бізнесами. Гроші мають приносити гроші!

– Справжній підприємницький підхід! Тато може вами пишатися.

– Сам він мені цього ніколи не скаже, хоч мені це часом переповідають чужі люди. Він в основному займається «профілактичними бесідами» і аналізує мої промахи. Іноді здається, що він навмисне мене вганяє у стресові ситуації, щоб побачити, як я з них буду виходити. Як це було тоді, коли у вісімнадцятирічному віці мене призначили директором інтернет-магазину, хоча я туди прийшов лише за тиждень до цього, щоб вчитися, вникати у роботу і з часом давати якісь рекомендації по поліпшенню. Але так сталося, що директор магазину і керівник IT-відділу, а це було подружжя, несподівано звільнилися. І мені довелося з усім цим самостійно розбиратися: із зарплатами, кадрами, витратами, заробітками, продажами, давати вказівки... Це був для мене шок. Але у мене все вийшло, і цей магазин досі працює. Сказати, що тато спеціально створив цю ситуацію? Ні! Але поставив мене на керівну посаду, коли я не мав жодного досвіду управління колективом і бізнесом, – так!

“ «МИ ДУЖЕ БАГАТО ДОПОМАГАЄМО І ДИТЯЧИМ БУДИНКАМ, І ХРАМАМ, І ЛЮДЯМ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ПІД ЧАС ЦІЄІ ВІЙНИ».

РОДИНА. ВІД БАТЬКА ДО СИНА

– Тато завжди був для вас прикладом?

– Безумовно! Він усього добився сам, своїм трудом і чесно. Тому він є прикладом підприємця не тільки для мене. Дякуючи татові, я познайомився з іншими успішними бізнесменами, а зараз уже маю своє коло серед молоді. Тато є для мене не лише прикладом, а й опорою у моєму житті, я завжди можу на нього покластися. Дехто зауважує, що у батька складний характер, що він буває жорстким. Але я вважаю, що без таких якостей неможливо побудувати і втримати свій бізнес у сучасних умовах.

– Особливу повагу викликає не лише те, що Олександр Сивак побудував успішний бізнес і тримає його на плаву під час війни, а й те, що ваша компанія багато займається благодійністю. Отож він – бізнесмен з відповідальним, свідомим ставленням до життя нашого суспільства.

– Так, ми дуже багато допомагаємо і дитячим будинкам, і храмам, і людям, які постраждали під час цієї війни. Тато залучає мене до цієї діяльності і довіряє мені. Я сам відвідую різні заходи, і якщо захочу зробити якийсь благодійний внесок – чи грошима, чи грошима, то можу це зробити навіть без попереднього узгодження. Просто потім, звичайно, розповім про це.

– Два роки тому Олександр Сивак став лауреатом престижного рейтингу «Народне визнання – О德斯ит року» якраз у номінації

«Меценат року». Отож одесити належно оцінили його потужну благодійну діяльність.

– Це тим приємніше, що ми не дуже афішуємо цю діяльність. Допомагаємо тоді, коли самі захочемо, коли маємо власний потяг, імпульс. Ми ні перед ким не зобов'язані звітувати, не створюємо якісь благодійні фонди. Не знаю, чи так правильно, але така наша позиція: побачили, що люди роблять добрі справи, що вони нам симпатичні, тож і виникає бажання підтримати, допомогти. Ми завжди це робимо самостійно і лише за рахунок компанії.

– Ірина, дружина тата, захищає вас у певних ситуаціях перед Олександром?

– Звісно! І це стосується не лише мене, а й інших співробітників компанії. Вона завжди прагне розрядити ситуацію і знайти розумний консенсус. Олександр – людина з вибуховим характером, іноді перебільшує чийсь провину, чийсь промах, тож Іра намагається пом'якшити ситуацію, вона до всього підходить більш зважено. Власне, вона відповідає за колектив і займається підбором кадрів, а людей у нас багато, і кожного треба вміти оцінити адекватно.

– А ви для молодшого братика Платона є прикладом, як вважаєте?

– Думаю, що так. Я з ним в міру добрий, і в міру вимогливий. Можу з ним пограти, обійму, поцілую. Він знає, що в будь-якій ситуації може звернутися до мене за підтримкою, і я допоможу. Але якщо я бачу, що він поводить себе неправильно на людях, балується, то роблю зауваження, адже він уже досить дорослий хлопчик – йому восьмий рік, тож має розуміти, як себе поводити зі старшими, як вітатися. Я намагаюся його цьому вчити. Розповідаю йому про роботу, чим займаюся, розповідаю про машини тощо. Словом, як старший брат прагну його чомусь навчити. І він має знати, що в нього є старший брат, який завжди виручить і водночас стримає від якоїсь негарної поведінки.

– Тобто ви для нього авторитет?

– Певно, що так.

– Про власну сім'ю поки що не думаєте?

– Думаю! Але треба ж зустріти ту людину... Я дотримуюся тієї думки, що треба одружуватися один раз на все життя. І на сьогодні поки не зустрів таку супутницю по життю, з якою міг би побудувати сім'ю і мати спільних дітей. У наш час це досить складно, багато у кого з дівчат інші цінності... Хочу знайти супутницю, яка буде зі мною душею, а не заради якихось матеріальних благ. І щоб вона була цікавою особистістю, теж прагнула до свого розвитку. Нам має бути цікаво одне з одним. Фінансова основа для створення сім'ї у мене є, але це не найголовніше...

– Коли знайомитеся з дівчиною, не кажете їй, що ви людина з чималими статками?

– Насправді, коли я знайомлюся з дівчатами, то не розповідаю, що я син власника компанії і маю власний бізнес. Мовляв, працюю в компанії по виробництву іграшок звичайним менеджером з продажів, а якщо мова торкається фінансового становища, кажу, що заробляю 800 доларів на місяць. Лише з розвитком стосунків можу розповісти, чим насправді займаюся.

ЗАЙМАТИСЯ ТИМ, ЩО ЛЮБИШ

– Роблю висновок, що ви з тих молодих людей, які ставлять високі вимоги і до себе, і до тих, хто поруч. Психологія, якою зараз займаєтеся з особливим захопленням, допомагає у самопізнанні і у пошукові друзів?

– Мені цікаво спілкуватися з психологами, у мене чимало друзів серед них. Я люблю тестувати на собі різні методики, різні підходи. А потім дещо можу застосувати при розробці наших продуктів. Я люблю експериментувати з собою. І це не алкоголь чи наркотики, цим зовсім не захоплююся. А ось з тим, що може позитивно вплинути на емоційний стан, хочеться мати справу. Психологія захоплює, тут можна і треба вчитися все життя. І мені це дуже цікаво. Це база, яку треба мати кожній людині. Наша діяльність має не лише комерційну складову, у нас є інші напрями для заробітку, а тут важливо допомагати людям.

“

«ТАТО Є ДЛЯ МЕНЕ НЕ ЛИШЕ ПРИКЛАДОМ, А Й ОПОРОЮ У МОЄМУ ЖИТТІ, Я ЗАВЖДИ МОЖУ НА НЬОГО ПОКЛАСТИСЯ».

– Але зрештою це має давати гарний прибуток?

– Звичайно! Справа, яка приносить задоволення, з часом обов'язково принесе гроші. Треба займатися тим, що ти любиш, і це буде приносити тобі заробіток. Коли ж займаєшся тим, що тобі не подобається, навіть якщо це певний час буде прибутковим, ти, зрештою, вигориш. В ідеалі своє захоплення треба перетворити на професію. ■

КОЛИ ОЖИВАЄ ІСТОРІЯ, А СЕРЦЯ НАПОВНЮЮТЬСЯ РАДІСТЮ

ПОТРАПИТИ У АТМОСФЕРУ СПРАВЖНЬОГО ДИВА МОЖНА БУЛО 20-22 ГРУДНЯ НА ВЕЛИКОМУ РІЗДВЯНОМУ ЯРМАРКУ «ВРЯТУЄМО РІЗДВО!», ВЛАШТОВАНОМУ ОДЕСЬКОЮ НАРОДНОЮ ЦЕРКВОЮ У СКВЕРІ ГЕОРГІЯ ГАМОВА. ЦЕ БУЛО СВЯТО, НА ЯКОМУ ОЖИВАЛА ІСТОРІЯ І НАПОВНЮВАЛОСЯ РАДІСТЮ КОЖНЕ СЕРЦЕ, ДЕ ДОБРОТА НАБУВАЛА КОНКРЕТНОГО ЗМІСТУ.

Пройшовшись біблійним містечком, можна було почути оповіді про Тайну Різдва від мудреців, пастухів і римських легіонерів. Потім – зробити фото біля вертепу, де народилося Світло; зустрітися із Сантою, який дарував радість дітям і дорослим; заспівати колядки разом з народним ансамблем; скуштувати святкових смаколиків; купити сувеніри... А ще – долучитися до щорічної благодійної акції «Збери добрий подарунок» і подарувати надію тим, хто цього дуже потребує.

Сотні одеситів і гостей міста, завітавши на ярмарок, стали частиною справжнього дива!

Присутніх вітає єпископ Одеської Народної Церкви Денис Сердиченко

Наталія Терехова
встигала і усім
процесом керувати,
і гостей частувати

СВЯТО

Влада Галіна
Фото: Володимир Сінкевич

СВЯТКОВЕ ДИВО

У НЕРУБАЙСЬКИХ КАТАКОМБАХ

У РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНІ СВЯТА ДІТИ ВІРЯТЬ У ДИВА, І, МИ ДОРΟΣЛІ, ОБОВ'ЯЗКОВО ПОВИННІ ЙОГО СТОРИТИ. ТАК ВВАЖАЮТЬ У НЕРУБАЙСЬКІЙ СІЛЬСЬКІЙ РАДІ НА ЧОЛІ З ОЛЕГОМ МИШАГЛІ. ТОЖ ТУТ, У НЕРУБАЙСЬКИХ КАТАКОМБАХ, З'ЯВИВСЯ ЦІЛИЙ МАЄТОК СВЯТОГО МИКОЛАЯ, У ЯКИЙ ЗАПРОСИЛИ ВСІХ ОХОЧИХ 7 ГРУДНЯ.

Уже п'ять років поспіль у ці святкові дні дітей тут вітали у Резиденції Святого Миколая, але нині, завдяки допомозі благодійників, локація розширилась. До створення свята та цікавого, безпечного майданчика для розваг долучилося багато небайдужих людей, а ініціатором і головним організатором стала директорка Центру розвитку туризму, історичної спадщини і рекреації «Нерубаї» Олена Гуревич.

Студенти і викладачі Одеського художньо-театрального фахового коледжу облаштували Печеру Троля (особиста подяка організаторів – директорці закладу Мар'яні Каджаєвій, а також Ользі Шмарьовій і Насті Баторій). Олена Ігнатенко і Світлана

Нісілевич забезпечили матеріалами для створення святкових костюмів і різноманітних декоративних елементів. Старокозацька громада подарувала солом'яний декор, а громадська діячка Олена Алексеекко привезла подарунки та ліхтарики для малечі.

Долучилися до творення дива і діти! Вихованці Одеського дитячого будинку-інтернату, де працює директором депутат Нерубацької територіальної громади Андрій Печений, з радістю взялися за пошиття святкових костюмів та виготовлення декору. І просто вразили своєю майстерністю!

Звісно, Святому Миколаю було влаштовано святкову зустріч. У ній взяли участь вихованці Одеського державного му-

зичного ліцею ім. професора П.С. Столярського (керівник учнівського колективу – Назарій Найданов), танцювальний колектив Нерубайського будинку культури, вокальний колектив «Струни серця» Нерубайської громади, танцювальний колектив з Одеси під керівництвом відомого хореографа Ольги Микулинської. А звеселяли дітей весь час ростові ляльки і клоуни. ❀

МАЄТОК СВЯТОГО МИКОЛАЯ,
СТВОРЕНИЙ У НЕРУБАЙСЬКИХ
КАТАКОМБАХ, ОГОЛОСИЛИ
НАЙБІЛЬШОЮ ПІДЗЕМНОЮ
РЕЗИДЕНЦІЄЮ СВЯТОГО.
СВІТОВИЙ РЕКОРД ЗАФІКСУВАЛИ
ЕКСПЕРТИ НАЦІОНАЛЬНОГО
РЕЄСТРУ РЕКОРДІВ РАЗОМ
З ПРОФЕСІЙНИМИ
ГЕОДЕЗИСТАМИ.

ВІД ОДЕСИ ДО ЧЛУХУВА

ПРОЛІГ МІСТОК ДРУЖБИ

ДОБРЕ ВІДОМО, ЩО БРАТНЯ ПОЛЬЩА ПРИХИСТИЛА ПОНАД МІЛЬЙОН УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВОРОЖОЇ АГРЕСІЇ РФ. ПРИЧОМУ ГОСТИННІСТЬ ВИЯВИЛИ НЕ ЛИШЕ ВЕЛИКІ МІСТА, А Й МІСТЕЧКА ТА СЕЛА. ОДНИМ З НЕВЕЛИКИХ МІСТ, ЯКЕ НАДАЛО ДУЖЕ ДІЄВУ І СВОЄЧАСНУ ДОПОМОГУ, СТАВ ЧЛУХУВ ПОМОРСЬКОГО ВОЄВОДСТВА. СЕРЕД ЖІНОК З ДІТЬМИ, ЯКИМ НАДАЛИ ТУТ ПРИХИСТОК, Є ЧИМАЛО ОДЕСИТІВ. І ЦЕ ЗГОДОМ ПРОКЛАЛО МІСТОК ДРУЖБИ МІЖ ЧЛУХУВОМ І ОДЕСОЮ.

Геннадій Труханов і Валерій Осипов

З Павлом Вугельманом

З Іваном Ліптугою

– Коли моя дочка з онучкою та іншими жінками з дітьми приїхали до цього невеликого міста, їх відразу розмістили у підготовлених приміщеннях, нагодували, – розповідає відомий одеський громадський діяч Валерій Осипов. – А вже у наступні кілька днів онука була прийнята на навчання у школу, а дочка працює владштована. Коли з часом я приїхав до них, то познайомився з місцевими керівниками владних структур, шкіл та різних організацій, які допомагають українцям у цих трагічних обставинах.

Одесити знають, що Валерій Борисович – людина з дуже активною громадянською позицією, отож не було див-

ним, що він відразу почав налагоджувати ці контакти і прагнути зробити взаємини між рідною Одесою і доброзичливим Члухувом дружніми і тривалими.

Нині у Члухуві майже 200 жінок і понад 250 дітей, що були змушені тікати від війни. У кожній школі та технікумі навчається приблизно рівна кількість українців – десь по 50. Ніхто з них не володів польською, кожен мав свої запити щодо навчання, заняття спортом і таке інше, але на сьогодні всім дітям тут комфортно і вони почуваються захищеними.

За таке ставлення і підтримку жителі Члухува заслуговують на велику вдячність. Це добре розуміють в Одесі,

яка теж надала прихисток багатьом вимушеним біженцям із зони окупації і воєнних дій. Отож, керівники міста охоче підтримали пропозицію Валерія Осипова висловити вдячність полякам, які надали допомогу українським дітям та їхнім матерям.

З В.Б. Осиповим, який нещодавно приїжджав до рідного міста, зустрівся міський голова Одеси Геннадій Труханов, його заступник Павло Вугельман, директор департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міськради Іван Ліптуга. Валерій Борисович розповів про умови, які були надані

Почесні грамоти Одеської міськради отримали директорки шкіл Малгожата Гостомчик, Данута Пургал і Сильвія Рековські

Вручення Почесної грамоти Одеської міськради і Подяки НСЖУ старості Олександру Гаппі

Валерій Осипов вручає відзнаки меру міста Члухув Річарду Шибайло

українським і, зокрема, одеським дітям і передав пропозиції від мера міста Члухув Річарда Шибайло щодо налагодження дієвих зв'язків у галузі професійної освіти, спорту та культури. Особливою темою у розмовах стала адаптація українських дітей у польському соціумі, а також їх залучення до спортивного і культурного процесів.

Одесити у свою чергу передали Почесні грамоти Одеської міської ради керівникам польських навчальних закладів і очільникам владних структур.

Ініціативу Валерія Осипова також підтримав керівник Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України Юрій Работін, який надіслав Подяки. А відомий одеський

бізнесмен і меценат, засновник компанії «Стратег» Олександр Сивак передав у Польщу подарунки українським дітям – набори для творчості та настільні ігри.

Повернувшись до Польщі, В.Б. Осипов мав зустрічі зі старостою Члухувського повіату Олександром Гаппю, мером Члухува Річардом Шибайло, депутатами міської ради Хенріком Крусінські та Урсулою Тршебіатовскою, з директорками навчальних закладів Малгожатою Гостомчик, Сильвією Рековські, Данутою Пургал та вчителем спортивної школи ім. Олімпійських чемпіонів Євоя Пруськи і меценатом Анджеєм Пруськи.

На зустрічах обговорювалися питання взаємної співпраці між містами Одеса та Члухув у галузі освіти, спорту, культури та туризму. Було передано поба-

жання співпраці від керівництва Одеси. Конкретними стали пропозиції старости Олександра Гаппі щодо навчання одеських школярів конкретним спеціальностям у польських технікумах Члухувського повіату. Зараз готуються конкретні пропозиції до спільного договору про співпрацю, про взаємні дружні зв'язки між польським та українським містами. А одесити вже отримали запрошення відвідати Члухув з дружнім візитом.

Під час цих зустрічей польським друзям було вручено Почесні грамоти від Одеської мерії «За активну діяльність у сфері розвитку міжнародних відносин між Польщею та Україною, а також за вагомий внесок у зміцнення польсько-української дружби» та «За плідну співпрацю та допомогу українцям, які потерпіли внаслідок збройної агресії проти України». Також були вручені Подяки від Одеської регіональної організації НСЖУ.

Треба зауважити, що завдяки ініціативі Валерія Осипова та її підтримці колегами-журналістами, тема життя та побуту українських жінок і дітей у польському місті Члухув широко висвітлюється в українських та польських засобах масової інформації. Це, у свою чергу, сприяє зміцненню польсько-українських взаємин саме на рівні звичайних людей. А, як відомо, народна дипломатія – річ дуже дієва і надійна! ❀

ЗА НИМИ – МАЙБУТНЄ!

Аліна Таранова
Фото: Інна Іщук, Володимир
Екимбашян, Анатолій Спіца

U-Next:

ТАЛАНОВИТЕ
І СВІДОМЕ
МАЙБУТТЯ
УКРАЇНИ

ЦІЛКОМ ЗАКОНОМІРНО, ЩО МИСТЕЦЬКИЙ ПРОЄКТ, ЗАПОЧАТКОВАНИЙ ОДЕСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ, – «ОДЕСА. U-NEXT. ОБДАРОВАНІ ДІТИ. ТАЛАНОВИТА МОЛОДЬ» – НАРОДИВСЯ САМЕ В НАШОМУ МІСТІ, АДЖЕ ОДЕСА ЗАВЖДИ СЛАВИЛАСЯ ТИМ, ЩО ТУТ НАРОДЖУВАЛИСЯ І ВИХОВУВАЛИСЯ ЮНІ ГЕНІЇ – ЧИ ТО МУЗИКАНТИ, ЧИ ХУДОЖНИКИ, А ЧИ ЛІТЕРАТОРИ. ДІЄВОЮ ПЛАТФОРМОЮ ДЛЯ ПІДТРИМКИ І ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ТАЛАНОВИТИХ ДІТЕЙ СТАВ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ. НА ЙОГО ЛЕГЕНДАРНІЙ СЦЕНІ І ЗА ДІЄВОЇ УЧАСТІ СПІВРОБІТНИКІВ ТЕАТРУ 4 ГРУДНЯ У РАМКАХ «ОДЕСА. U-NEXT.» ВІДБУЛАСЯ КОНЦЕРТНА ІМПРЕЗА «КЛАСИКА. ФОЛЬК. МОДЕРН. ДЖАЗ».

– Обдаровані діти – це майбутнє не лише нашого міста як європейського культурного центру, а й країни загалом, – говорить про ініційований містом мистецький проєкт міський голова Одеси Геннадій Труханов. – Вони – втілення впевненості у подальшому розвитку української культури та примноження її слави у всьому світі.

– Проєкт «Одеса. U-Next.» об'єднав на сцені оперного театру початкову школу, мистецькі школи Одеси, коледж мистецтв та Одеську музичну академію, – зазначив директор Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради Іван Ліптуга. – Це симбіоз усіх щаблів мистецької освіти, змагання та натхнення для

дітей, щоб показати все найкраще. У першому проєкті взяли участь 150 обдарованих дітей, у другому 250, а в цьому – вже 500!

Юні артисти вразили вимогливу одеську публіку зовсім недитячою майстерністю відтворення світової класики. У виконанні вихованців та колективів одеських мистецьких шкіл №№ 3, 10, 7, 4, 8, 14, Мистецької хореографічної школи м. Одеси, Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича, вокально-хорової студії «Перлини Одеси», молодіжного оркестру «Black Sea Orchestra»

та студентів Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової звучали арії з опер В. А. Моцарта «Весілля Фігаро» та «Дон Жуан», вокальні твори А. Скарлатті, інструментальні композиції Ф. Мендельсона, Й. С. Баха, Л. Бетховена, Ф. Шопена; виконувалися фрагменти з балетів Л. Мінкуса та Й. Баєра.

Яскравим фіналом першого відділення програми став сповнений світла і духовності твір Дж. Ратера «Gloria Patri» у виконанні нового творчого колективу, народженого проєктом «U-NEXT.», – зведеного хору у складі хорових колективів

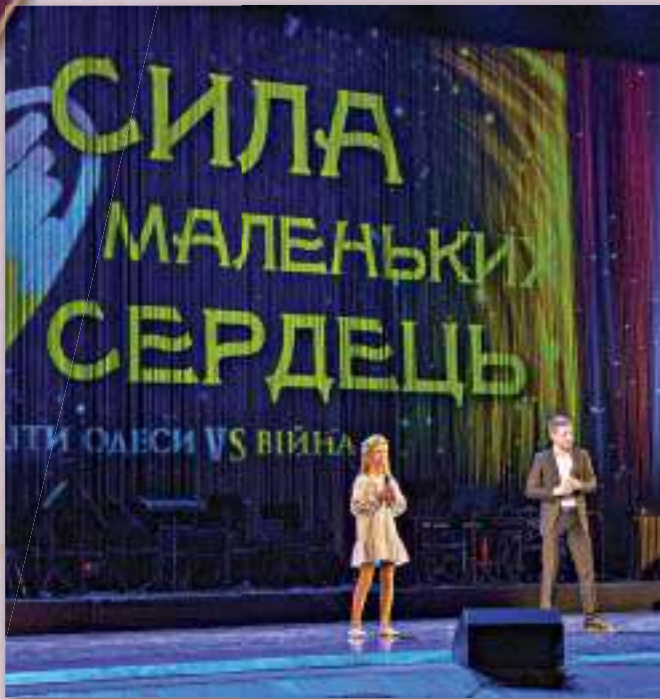

ОНМА ім. А.В. Нежданової, фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича, «Соловейко» МШ № 10, «Забава» МШ № 3, «Ліра» МШ № 7, «Allegro» МШ № 2 та «Кантілена» Мистецької хорової школи ім. С.К. Крижановського під орудою головного хормейстера театру, заслуженого діяча мистецтв України Валерія Рєгрута.

У другому відділенні імпрези молоді виконавці, зберігаючи народні традиції, насправді створювали на славетній сцені новітню історію українського мистецтва. У виконанні вихованців мистецьких шкіл № 2 та № 10 лунала музика М. Лисенка, А. Кос-Анатольського, Ю. Шевченка, а «Весноспіви» сучасного українського композитора О. Родіна, які презентував хоровий колектив «Перлини Одеси», та вокально-хореографічна композиція «Тіні забутих предків» у виконанні вокального гурту «Soul of music» та ансамблю танцю «Чорноморські візерунки» фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича перетворилися на майстерні сучасні перформанси, що засновані на синтезі фольку і модерну.

Молоді артисти також гідно презентували світові шедеври різних жанрів – мюзиклу, кіномузики, джазу. Емоційно вразили глядача «Етюд за мотивами Гершвіна» у виконанні Ельміра Гуцана (МШ №13)

та джазовий стандарт Х. Хан-кока «Watermelon man», який виконав інструментальний ансамбль «Акцент» Палацу культури «Дружба» м. Південне; «Серенада сонячної долини» Г. Міллера у виконанні джазового гурту МШ № 1 ім. Е. Гігельса; саундтрек з кінострічки «Гра престолів», який виконали струнний та вокальний ансамблі МШ № 11, і «Медітанго» А. П'яцолли, майстерно представлений оркестром «Палітра» МШ № 8 (керівник і диригент – Роман Гаєвський).

Занурили у святковий передноворічний настрій ансамбль ударних інструментів «Boomband» МШ № 3 та вокальний ансамбль «Fusion Sound» МШ № 15 імені Т. Боевої, а в чарівний світ казки – ансамбль танцю «Одеса» МШ № 6, Ансамбль класичного танцю «Фуєте» МШ № 14 та учні хореографічної школи.

Високою патріотичною нотою, сповненою щемливих емоцій, прозвучала пісня «Ліхтарики» у виконання учениці МШ № 7 та соліста Одеської опери Віталія Смирнова; хореографічна композиція «Надія», яку ансамбль тан-

цю «Казка» МШ № 9 присвятив митцям, які загинули під час російської агресії, і вокально-хореографічний твір «Сила роду», що його представили хор «Кантілена» Мистецької хорової школи ім. С.К. Крижановського, хор учнів старших класів «Allegro» МШ № 2 та ансамбль танцю «Глорія» МШ № 12.

У фойє театру була репрезентована виставка художніх робіт мистецьких шкіл м. Одеси.

Додамо, що мистецький проєкт був реалізований в межах спеціальної освітньо-мистецької програми театру. Режисеркою-постановницею концерту та відеоконтенту, авторкою літературного тексту виступила начальниця інформаційно-рекламного відділу ОНАТОБ, заслужена працівниця культури України Тетяна Подерська.

У підготовці концертної імпрези взяли участь балетмейстер-постановник, заслужений діяч мистецтв України Володимир Клещук, звукорежисер Олександр Незвинський, світлорежисер Павло Литвиненко. Ведуча концерту – Ілона Трач.

У свою чергу Одеська національна опера висловлює щире подяку директору Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міськради, фундатору проєкту «Одеса. U-Next.» Івану Ліптузі та його потужній команді, зокрема Людмилі Крижалко і Марині Карпенко, Одеській національній музичній академії ім. А.В. Нежданової (ректорка – Олена Хіль), Одеському коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича (директорка – Олена Бортнікова) та директорам мистецьких шкіл м. Одеси. ■

ПРОСВІТЛЕНЕ ОЧІКУВАННЯ

В ПІДЗЕМЛІ

УКРАЇНСЬКУ ПРЕМ'ЄРУ ВИСТАВИ «В ОЧІКУВАННІ» ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ ПОКАЗАВ У НОВІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ЛОКАЦІЇ – ПЕРФОРМАТИВНОМУ ПРОСТОРИ «СХОВИЩЕ». ТУТ УЖЕ БУЛИ ІМПРОВІЗОВАНІ КОНЦЕРТИ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ, СПРОБИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРФОРМАНСІВ, ВІДБУВАЛИСЯ РЕПЕТИЦІЇ... А ЗАРАЗ ІДЕ ВИСТАВА, РЕТЕЛЬНО ПІДГОТОВАНА З РОЗРАХУНКОМ САМЕ НА ЦЮ ТІСНЯВУ, ЦЮ СТИСЛІСТЬ СЕНСІВ ТА ЧАСУ. ПЕРШІ ГЛЯДАЧІ СПУСТИЛИСЯ У ПІДЗЕМЕЛЛЯ, АБИ ЗАНУРИТИСЯ У ВИШУКАНИЙ СВІТ РАННЬОГО ПЕРІОДУ ТВОРЧОСТІ (ЩЕ ДО РАДИКАЛЬНОЇ ДОДЕКАФОНІЇ) АВСТРІЙСЬКОГО КОМПОЗИТОРА АРНОЛЬДА ШЕНБЕРГА.

Вистава «в очікуванні» поєднала монодраму «Очікування» для сопрано і оркестру та струнний секстет «Просвітлена ніч» австрійського композитора Арнольда Шенберга, одного з головних реформаторів музичного мистецтва ХХ століття. Цього року виповнюється 150 років від дня народження митця та 100 років від дня прем'єри монодрами «Очікування». Переклад лібрето Марії Паппенгейм на українську здійснили спільними зусиллями виконавиця партії сопрано Юлія Терещук (нещодавно вона отримала звання заслуженої артистки України, з чим її щиро вітаємо!), режисер Микола Решетньов та піаніст Ігор Парада.

Музичний експресіонізм монодрами дещо пом'якшується пізнім романтизмом секстету (композитор написав «Просвітлену ніч» в 24-річному віці). Ми співчуваємо героїні, яка проходить важкий етап душевної кризи аж до фінальної фрази, що з'явиться на екрані: «не чекай». Це можна трактувати і як заклик діяти замість очікувати, і як зречення власної мрії. На жінку, зациклену на негативних передчуттях, тиснуть, мов лещата, стіни тісного простору. Вона перегукується з піаністом, котрий підказує їй репліки, а от зі струнниками не комунікує (було б, до речі, цікаво залучити до дії котрогось із них або навіть кожного). Молоді оркестранти теж могли б виявити акторський хист; скрипалька Катерина Гольдштейн, скажімо, вже має відповідний досвід, адже виконує роль Янгола в опері «Катерина».

Заслужений художник України Сергій Васильєв одягнув співачку у біле (є і вишита в народному дусі свитка), художник зі світла Максим Дєдов та художник з візуальних ефектів Євген Фарапонов створили зриму симфонію відчаю в синіх тонах. Від власних думок героїня не може знайти схованки, їй ніде подітися від них, передчуття реальніші за те, що відбувається в дійсності...

Цей красивий смуток можна буде передати й на гастрольних камерних майданчиках, але підземелля, мабуть, до нього пасує найбільше. Закінчення війни зовсім не має призвести до закриття «Сховища», тут планують нові події: це будуть переважно постановки творів нової академічної музики. ❀

УКРАЇНСЬКИЙ МОЦАРТ

ТА НАШІ СУЧАСНИКИ

Диригує
Олександр
Перепелиця

Софія Ничай

Катерина Коршомна

На сцені – Національний одеський
філармонійний оркестр

СТАРОВИННА Й СУЧАСНА АКАДЕМІЧНА МУЗИКА ПОЄДНАЛИСЯ В НОВІЙ КОНЦЕРТНІЙ ПРОГРАМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ОДЕСЬКОГО ФІЛАРМОНІЙНОГО ОРКЕСТРУ. ЦИМ КОНЦЕРТОМ НОФО ПРОДОВЖИВ ПРОЄКТ КАМЕРНОЇ МУЗИКИ, І ЦЬОГО РАЗУ ВИКОНУВАЛИСЯ ВИНЯТКОВО ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ. ЗА ДИРИГЕНТСЬКИМ ПУЛЬТОМ БУВ ОЛЕКСАНДР ПЕРЕПЕЛИЦЯ, ЗАЛЮБЛЕНИЙ У МУЗИЧНИЙ АВАНГАРД, АЛЕ Й НАДІЛЕНИЙ УСІМА КЛЮЧИКАМИ ДО СКАРБНИЧКИ СВІТОВОЇ КЛАСИКИ.

Програму відкривало нове прочитання твору українського Моцарта, як зовсім не безпідставно називають Дмитра Бортнянського. Концерт для клавесина та струнного оркестру (1775 р.) прозвучав у новому варіанті для бандури та оркестру. Бандуристка Софія Ничай часом викликала в меломанів ілюзію звучання правдивого клавесину, але щойно з'являлася заснована на українському мелосі тема – і бандура знову ставала самою собою. Певно, автор свого часу вклав у партію клавесину спогад про тембр бандури...

Скрипалька Катерина Коршомна підкорила «Піснею без слів» для скрипки та струнних (2013/2022 р.). Цей захопливий твір молодого енергійного львівського композитора Богдана Сегіна, учня славнозвісного Мирослава Скорика, потребував саме такої розкутої та яскравої солістки. Одеська прем'єра «Пісні без слів» виявилася успішною!

Катерина Коршомна,
Олександр Перепелиця
і Кармелла Цепколенко

Хорал для камерного оркестру (2003 р.) Ганні Гаврилець зачарував своєю меланхолією та світлим смутком і став приношенням пам'яті української композиторки.

Юрій Пікуш – наймолодший композитор, чий твір (до речі, вперше в Одесі) виконували музиканти, переможець конкурсу імені Мирослава Скорика, представив Summa Temorum (2021 р.), зануривши слухачів у вир прискорення та уповільнення темпів.

В основі драматургії камерної симфонії Alles was noch alles ist («Все, окрім ще всього...»; 1999 р.) лавреатки Шевченківської премії та рейтингу «100 успішних жінок Одещини: разом – до перемоги!», відомої одеської композиторки і музичної діячки, професорки ОНМА Кармелли Цепколенко, закладений полілог різних інструментів. Розмова між ними точилася змістовна, філософська, кожний залишився при своїй думці (надто скрипка в руках Катерини Коршомної), водночас був почутий усіма. Чудовий зразок взаєморозуміння! ❀

ODESA
JAZZ
FESTНа сцені – Театральний
банд Українського
музично-драматичного
театру ім. В. Василька

JAZZОВА РАПСОДІЯ

ВЕЛИКИЙ ДЖАЗОВИЙ ВЕЧІР

Юрій КУЗНЕЦОВ

«ДЖАЗ – ЦЕ ДИСГАРМОНІЯ ЖИТТЯ, ЩО ПЕРЕТВОРЮЄТЬСЯ НА ГАРМОНІЮ КЛАВИШ», – КАЗАВ ЗАСНОВНИК І ПРЕЗИДЕНТ ODESAJAZZFEST ЮРІЙ КУЗНЕЦОВ. І ЯК СИМВОЛ ПЕРЕТВОРЕННЯ ДИСГАРМОНІЇ НА ГАРМОНІЮ ЖИТТЯ 1 ГРУДНЯ У ЗАТИШНІЙ КАМЕРНІЙ ЗАЛІ ОДЕСЬКОГО ТЕАТРУ ЛЯЛЬОК ВІДБУВСЯ ВЕЛИКИЙ ДЖАЗОВИЙ ВЕЧІР «JAZZОВА РАПСОДІЯ». ЦЕ БУВ НЕ ПРОСТО КОНЦЕРТ: У НЬОГО Є СВОЯ ІСТОРІЯ І СВІЙ ВАЖЛИВИЙ СЕНС.

У 2016 році на честь засновника і президента OdesaJazzFest, композитора, імпровізатора, педагога, просвітника Юрія Кузнецова (1953-2016) була заснована музична премія його імені. Її фундатори таким

чином прагнули підтримати молодих музикантів – інструменталістів та вокалістів, які досягли успіхів у виконанні джазової музики, а також ставили за мету популяризацію джазового мистецтва і залучення

української творчої молоді до сучасної джазової музики.

Традиційно результати конкурсу оголошувалися на другий день OdesaJazzFest, і переможці отримували можливість виступити на великій сцені поруч із

Вокальний колектив «Velvet voices»

«...ПІСЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ КІЛЬКА ЧЛЕНІВ ЖУРІ ВИРІШИЛИ, ЩО ЧАС ВІДНОВИТИ ТРАДИЦІЮ ВЕЛИКОГО КОНЦЕРТУ, ХАЙ І НЕ В РАМКАХ ODESAJAZZFEST, ЗА УЧАСТЮ ВИЗНАНИХ МАЙСТРІВ ЖАНРУ І ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ ОСТАННІХ РОКІВ»...
Олена ПАВЛОВА.

відомими музикантами.

Конкурс розвивався, зростав, зростала його впізнаваність, кількість учасників і конкуренція. Так було до 2021 року. Однак у 2022 році ані конкурс на здобуття премії, ані фестиваль не відбулися: на заваді стала повномасштабна ворожа агресія.

— А вже у 2023-му засновники і організатори вирішили відновити премію, — розповідає член журі конкурсу і оргкомітету OdesaJazzFest Олена Павлова. — Адже, попри всі жахиття і обмеження великої війни, в Україні і, зокрема, в Одесі зростають юні талановиті музиканти і вони повинні мати змогу проявити себе у творчому

Анастасія Букіна, Вадим Бессараб і Олена Павлова

змаганні. Цього року конкурс відбувся на базі Одеського фахового коледжу мистецтв імені Данькевича, і після визначення переможців кілька членів журі вирішили, що час відновити також традицію великого концерту, хай і не в рамках OdesaJazzFest, за участю визнаних майстрів жанру і лауреатів премії останніх років. Ідею, крім мене, ще щиро підтримали Вадим Бессараб і Анастасія Букіна. Ці відомі одеські джазові виконавці не лише самі виступили в концерті, а й брали участь у формуванні програми, запрошували виконавців. Настя до того ж блискуче справилася з роллю ведучої. Ця наша ідея особливо важлива для тих, хто тільки починає свій

творчий шлях. Вона — про свободу, імпровізацію, енергію!

...Цього вечора в Театрі ляльок звучав чарівний голос Насті Букіної, вражали імпровізаційною майстерністю Вадим Бессараб і Театральний бенд Українського музично-драматичного театру ім. В. Василька під його керівництвом, гітарист і композитор Віталій Ткачук, енергійне тріо Альбіни Теплицької разом з Ігорем Чеботарьовим і Артемом Ясніцьким, чудова Моніка Рафаелян, сестри Анна і Марія Безюльови, Ольга Леоненко.

Справжньою окрасою вечора стала Анастасія Павлішина, чемпіонка світу з tap-dance, яка вже має великий досвід виступів саме із джазовими музикантами.

А поруч із ними — лауреати Музичної премії імені Юрія Кузнецова, які підкорили журі своєю енергією,

Сестри Анна і Марія Безюльови та Ольга Леоненко

Ігор Чеботарьов

Віталій Ткачук

Моніка Рафаелян

Артем Ясніцький

підходами та майстерністю: вокальний колектив «Velvet voices», вокалістки Анастасія Михайлова і Азгуш Хачатрян, гітарист В'ячеслав Літовченко зі своїм бендом.

– Це справжнє щастя – бачити, як народжується диво музики, диво імпровізації, – з натхненням коментує подію Олена Павлова. – Це справжнє задоволення – спостерігати, як величезний склад учасників перетворився на єдиний організм, де кожен знає, що він – і талановита особистість, і частина великої загальної картини. Всі учасники – потужні і гарні, одесити мають пишатися

ними! А я вдячна за можливість і щастя бути поруч!

Ідею вечора не лише морально – своїм вітальним зверненням, а й матеріально підтримала співзасновниця і генеральна продюсерка OdesaJazzFest, дружина Юрія Кузнецова Наталія Ертнова, яка нині перебуває в США.

Квитків на концерт не продавали, натомість були донати на допомогу нашим пораненим воїнам. А саме – на придбання одноразових контейнерів для апарату вакуумної терапії ран. До збору долучилися і студенти ОФКМ ім. Данькевича,

які були запрошені на вечір, і хай від кожного були невеличкі суми, але зрештою це стало вагомим внеском у загальний збір, і кожен відчув себе частиною чогось спільного й надважливого. Загалом вдалося зібрати 16280 грн. Усі гроші передані волонтерам, які опікуються пораненими.

До підготовки і проведення концерту долучилися: Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації на чолі з Оленою

Анастасія Михайлова

В'ячеслав Літовченко

Азгуш Хачатрян

Альбіна Теплицька

Анастасія Букіна

Анастасія Павлішина

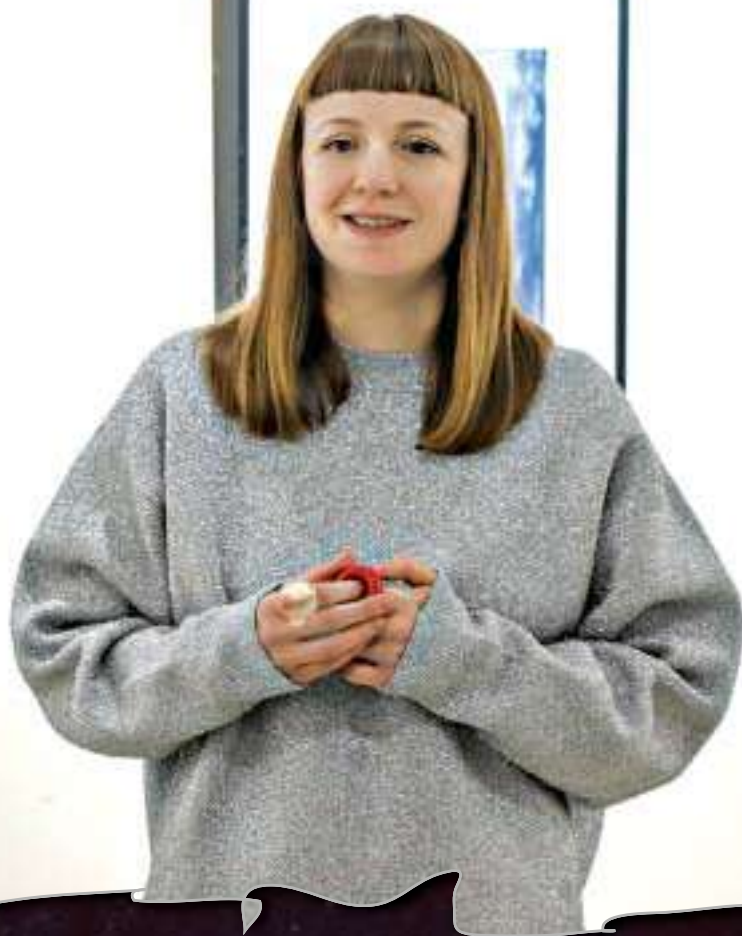
Олійник та Одеський фаховий коледж мистецтв імені К. Данькевича і особисто директорка закладу Олена Бортнікова, педагоги Ліна Кривцова і Юлія Костандова.

Окрема подяка організаторів – Одеському академічному українському музично-драматичному театру імені Василя Василька і особисто директорці

Юлії Пивоваровій та Одеському академічному театру ляльок і особисто директору Йосипу Мерковичу і Віталію Морозу.

...Ця подія в мистецькому житті Одеси стала можливою завдяки професіоналізму та величезному бажанню багатьох творчих особистостей об'єднатись заради мистецтва джазу і в пам'ять про видатного одеського музиканта Юрія Кузнецова. Цього вечора

панувала одна головна думка, одна спільна емоція: наша Перемога над ворогом неодмінно буде і в наше мирне життя знову повернуться джазовий фестиваль та інші масштабні міжнародні культурні проєкти. 🎷

СВІТЛО ПІВНІЧНОГО СЯЙВА

ВИСТАВКА ГРАФІКИ КАТЕРИНИ ЄГОРОВОЇ «МІЖ СВІТАМИ» ВІДКРИЛАСЯ В ГАЛЕРЕЇ ARTODESSA В МІСЬКОМУ САДУ. МИСТКИНЯ ЩОЙНО ПРИБУЛА З ФІНСЬКОЇ АРТ-РЕЗИДЕНЦІЇ, ДЕ ВІДЧУЛА СПОКІЙ ТА ПІДТРИМКУ, СПІЛКУВАЛАСЯ З ПРИРОДОЮ, ПРОВОДИЛА ВИСТАВКУ, БО ЇЇ МАЙСТЕРНІСТЬ У РОБОТАХ ГУАШШЮ ЗДАТНА ВРАЗИТИ ВИБАГЛИВИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПОЦІНОВУВАЧІВ.

А щодо лисичок, які присутні у низці лісових пейзажів, то Катерина себе з ними не ототожнює, як здається багатьом. Лисичок вона любила й малювала ще до зустрічі з Фінляндією, вони й справді чарівні. Інша справа, що тендітна жінка мала б почуватися на чужині сторожко,

наче лисичка у лісі, але відчула підтримку та відновила психологічно. А ще здійснилася її дитяча мрія побачити північне сяйво, яке перенесла у простір своїх графічних аркушів.

– Не могла натішитися білими ночами, – зізнається

мисткиня. – Весь час робила селфі та відео для рідних та друзів: «Дивіться, вже ніч, а тут сонце». Мені довелося бути ще й у Словаччині, але саме арт-резиденція у Фінляндії показала зовсім інший світ. Приємно, що мене відзначили на масштабному арт-фестивалі, купували мої роботи і навіть визнали художницею року. Зараз я знову повертаюся до Фінляндії, де можу спокійно й плідно працювати.

Директорка галереї Катерина Пименова зазначила на вернісажі:

– Нова виставка творів Катерини Єгорової – результат довгих роздумів та мистецьких досліджень, у яких автор шукає відповіді на питання, поставлені сучасним світом. Як змінюється внутрішній світ людини під час тяжких випробувань війною? Де насправді знаходиться її будинок?

Як зрозуміти власні почуття в турбулентній та жорсткій реальності?

Графіка Катерини Єгорової традиційно вишукана і лірична, а герої та образи проникливі й сповнені глибокого символізму. □

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Одеситка Катерина Єгорова – випускниця Одеського художнього училища ім. М.Б. Грекова (спеціалізація «Художнє оформлення») та Харківської державної академії дизайну та мистецтв (спеціалізація «Графіка»).

Працює у техніках традиційної та експериментальної друкованої і оригінальної графіки. Учасниця численних художніх виставок в Україні та за кордоном.

ЩАСЛИВОГО ПЛАВАННЯ,

«БАРАБУЛЬКО»!

В ОДЕСІ ЦЬОГО РОКУ З'ЯВИВСЯ І ПРОДОВЖУЄ СВОЄ ПЛАВАННЯ ДИТЯЧИЙ УКРАЇНОМОВНИЙ ЖУРНАЛ «БАРАБУЛЬКА & СО». ТАКУ НАЗВУ ВІН ОТРИМАВ НА ЧЕШТЬ МЕШКАНКИ ЧОРНОГО МОРЯ РИБКИ БАРАБУЛЬКИ. 17 ГРУДНЯ В УНІВЕРСАЛЬНОМУ ЧИТАЛЬНОМУ ЗАЛІ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ СИСТЕМИ ДЛЯ ДІТЕЙ ВІДБУЛАСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВЖЕ ТРЕТЬОГО НОМЕРА, ЯКИЙ ПРИСВЯЧЕНИЙ ЗИМОВИМ РОЗВАГАМ І СЕКРЕТАМ ТА НОВОРІЧНИМ СВЯТАМ.

Дитячі письменниці Галина Верд та Інна Ішук

Дитячий письменник Олександр Макаров

Таку назву ще за життя запропонував для об'єднання одеських дитячих письменників лауреат Шевченківської премії 2012 року в номінації «Література» Володимир Рутківський. Тепер пам'ять про письменника, який зробив величезний внесок в українську дитячу літературу, житиме і в назві нового видання. Під керівництвом В. Рудківського було випущено кілька збірок творів одеських дитячих письменників. А сьогодні вони мають змогу публікуватися у журналі «Барабулька&Со» і тішити своєю творчістю юних читачів.

У журналі представлені казки, вірші, загадки, кросворди, ребуси, завдання. І це не просто журнал, а гра: діти, виконуючи завдання, заробляють бульки-монетки, які потім можна обміняти на призи.

Перші два накладу видання були презентовані в Одеському зоопарку, міських бібліотеках і школах, у в'єтнамському культурному центрі «Лотос», Одеському відділенні НСЖУ; виїжджала команда і на зустрічі до Чорноморська.

У зимовому номері є сторінка Одеського зоопарку, публікації про новорічні традиції, про театр і ще багато цікавих розповідей та ігор! Подарунків та сюрпризів у «Барабульки» вистачить на всіх читачів! ❄️

Інна ІШУК, редакторка журналу «Барабулька&Со»

Команда редакції журналу «Барабулька»

Театр «Балаганчик» Мистецької школи № 13 м. Одеси (керівник та режисер – Надія Хохлова)

НЕВГАСИМЕ ПОЛУМ'Я «РІЗДВЯНОЇ ЗІРКИ»

ЩОРОКУ НАПЕРЕДОДНІ РІЗДВЯНИХ ТА НОВОРІЧНИХ СВЯТ СОТНІ МАЛЕНЬКИХ ХУДОЖНИКІВ ТА ХУДОЖНИЦЬ З УСІХ КУТОЧКІВ УКРАЇНИ НАДСИЛАЮТЬ СВОЇ КАЗКОВІ РОБОТИ НА КОНКУРС ДИТЯЧОГО МАЛЮНКА ВІД БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ЖОЛОВОВА. ЦЬОГО РОКУ ЇХ НАДІЙШЛО ПОНАД ТИСЯЧА!

Уже вісім років поспіль колеги та друзі одеського художника, чиє життя трагічно обірвалося у 2017 році, проводять цей захід у пам'ять про нього і задля підтримки талановитих дітей України. Цього року організатори обрали темою конкурсу Різдвяну зірку – як символ здійснення бажань та надії на щасливе майбутнє.

– Саме в цей час в уяві дітей оживає дивовижний світ казок та мрій. – говорить засновник фонду, заслужений журналіст України Олександр Козир. – А кожне дитяче бажання має стовідсоткову нагоду на здійснення!

Організатори конкурсу були вражені якістю дитячих робіт.

– Різдвяна зірка – це більше, ніж просто астрономічне явище, – зазначає художниця, член журі Оксана Тодорова. – Вона – символ віри, надії та нового життя, символ любові та потужного прагнення до духовного зростання.

Для дітей Різдвяна зірка – це чарівний символ, пов'язаний з казками і дивами. Малеча щиро вірить, що зірка може виконати будь-яке бажання, принести щастя і радість, здійснити світлу мрію. Тож під час конкурсу діти дуже охоче ділилися своїми мріями, і найбільше, як виявилось, вони мріють про завершення війни і мир в Україні.

Конкурс проходив протягом кількох місяців. За його результатами було визначено 12 фіналістів, які отримали дипломи і подарунки. В трьох вікових категоріях були визначені переможці, які отримали по п'ять тисяч гривень. Також додатково була вручена премія від арт-студії Оксани Тодорової дітям, чії роботи вразили її найбільше: троє переможців отримали по дві тисячі гривень.

Усі роботи після участі у конкурсі будуть відправлені у військові підрозділи та шпитали, щоб підтримати наших захисників. ❖

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ТЕПЛІ СЛЪОЗИ НА ЗАСТИГЛЕ СЕРЦЕ,
або
«СНІГОВА КОРОЛЕВА»
ПРИЛЕТІЛА З ФІНЛЯНДІЇ

НИЗКУ ЯСКРАВИХ ПОДІЙ ПІДГОТУВАВ ДЛЯ МЕЛОМАНІВ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ. СЕРЕД НИХ Є СПРАВЖНЯ КАЗКА. ДІТИ ТА ДОРΟΣЛІ У ЗАХВАТІ ВІД БАЛЕТУ «СНІГОВА КОРОЛЕВА» НА МУЗИКУ СУЧАСНОГО ФІНСЬКОГО КОМПОЗИТОРА ТУОМАСА КАНТЕЛІНЕНА.

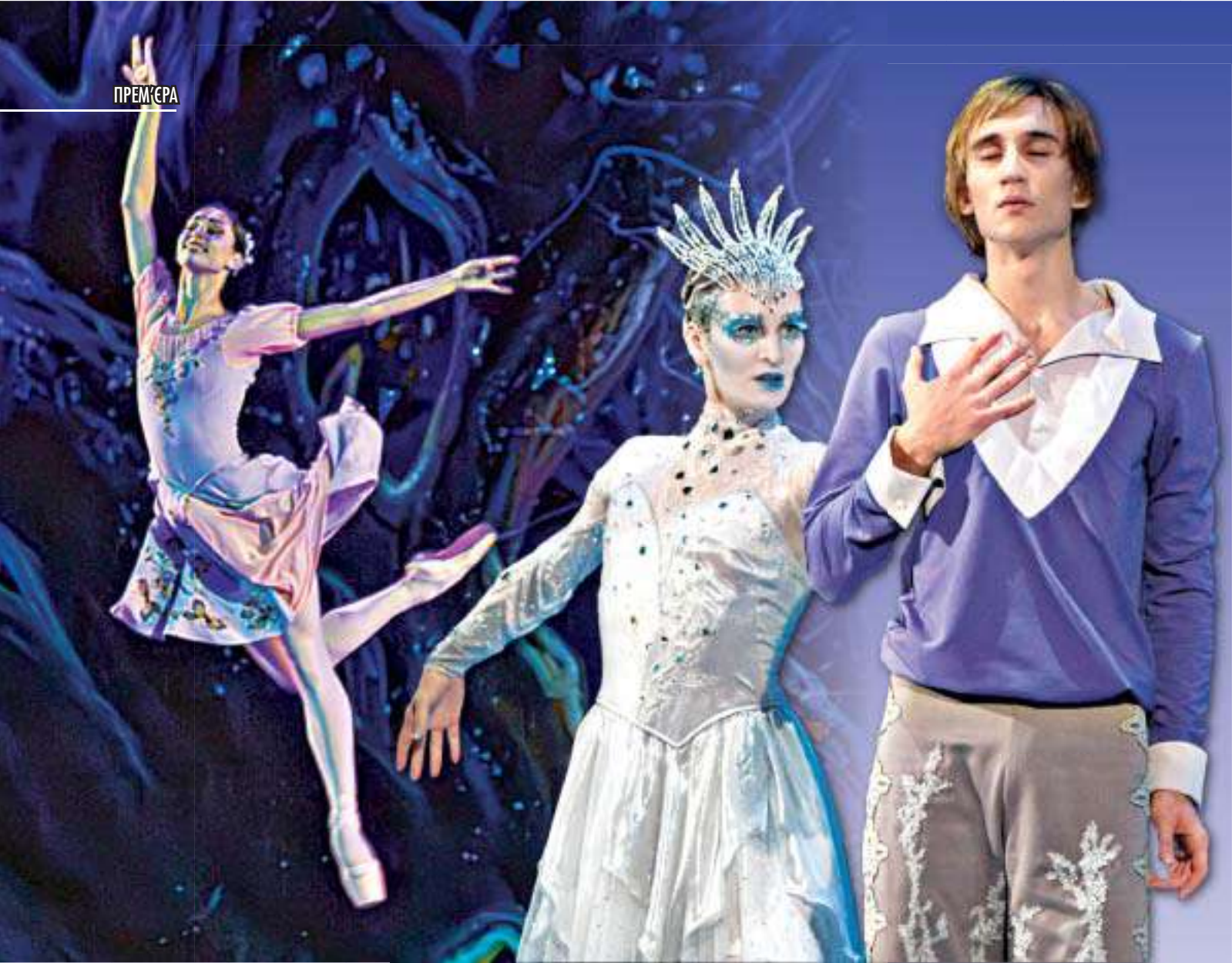

Хореографиня-постановниця і авторка лібрето Яніна Кисельова створила надзвичайно вишукану новорічну історію про те, як милосердя та любов перемагають злі чари. Динамічна дія, невимовної краси декорації Євгена Гуренка та костюми заслуженого художника України Сергія Васильєва, світлові й відеографічні ефекти вигідно подають танцювальну майстерність артистів. Робота декоративного та бутафорського цехів просто казкова, такої пишноти не показує жоден інший вітчизняний театр. Маєстро Ігор Чернецький разом з оркестром відмінно опанував новий твір, чим викликав повагу і захват композитора, який приїхав на перші покази свого балету.

– З радістю прийняв пропозицію стати частиною творчої групи в постановці балету на мою музику, – зазначив Туомас Кантелінен. – Вважаю, що прекрасні майстри, які працюють у театральних майстернях і створюють фантастичні декорації та костюми, цікава, видовишна хореографія, неперевершена балетна трупа і чудовий оркестр театру, незважаючи на відключення світла та повітряні тривоги, підготували дивовижний подарунок для дітей у новорічні свята. Захоплююся мужністю всього театрального колективу!

Читати лібрето (хоч воно й чітко, цікаво написано, на відміну від багатьох інших зразків цього жанру) необов'язково, все зрозуміло з того, що відбувається на сцені. Однак пані Яніна Кисельова розставила в сюжеті актуальні акценти, адже дзенькіт розбитого скла та відчуття небезпеки, коли

хлопчик Кай (цю партію танцює неперевершений Роман Лобкін) підходить до вікна, за яким щось підозріло блимає, сьогодні нагадують про повітряні атаки ворога.

Від крижаних брил та гігантських бурульок, якими сценограф Євген Гуренко оформив виставу, герої пройдуть свій шлях до сонячного фіналу (майстерність художника зі світла Павла Литвиненка та відеографа Євгена Фарапонова вражає). Це не зовсім солоденька казочка: попервах з оркестрової ями вилазить та гуляє залом троль Моргот (Сергій Позняк) у жакливі масці, вдвляючись у тих, хто сидить у кріслах, щоправда, малеча не лякається та радісно сміється. На сцені до нього приєднуються інші тролі, прислужники Снігової Королеви (в цій партії вдалося побачити чарівну Марію Рязанцеву). Втім, у іншому складі гордовитою та владною Сніговою Королевою постає витончена балерина Анастасія Корно, якій у першій прем'єрній виставі доручили партію Герди.

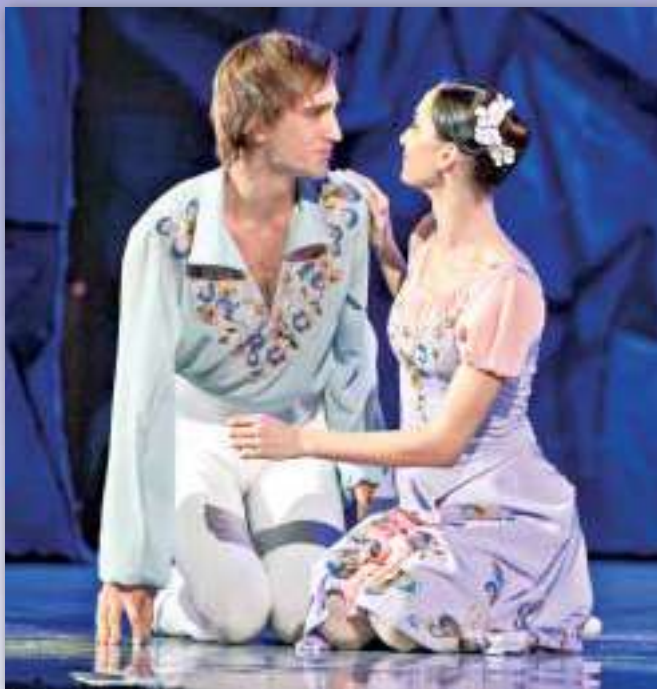
Дзеркало, яке змайстрували могутні тролі, показувало добрі речі у спотвореному вигляді, а негідне – робило прекрасним. «Снігова Королева розбила його, і воно дрібними уламками розлетілося усім світом, – пишеться у лібрето. – І не було куточка на землі, якого б не торкнулися ці крижинки, не було жодної душі, яка залишилася б неушкодженою їхнім чарівним відблиском»...

У хореографічному рішенні переважає неокласика, не бракує таких милих серцю балетоманів фуєте, турів та ефектних підтримок. Зрозуміло, що дружбу Герди з Каєм доцільніше вважати першим коханням, але перебіг казкових подій відомий: розбите вікно, до якого так необережно підбігає хлопець, ска-

ка чарівного дзеркала в оці, і ось кімнату заповнюють тролі. В їхній танок неохоче втягується Кай, повторює рухи чудовиськ, немов хтось невидимий смикає його кінцівки за ниточки. У такому стані, зі скляними очима, новоспечений зомбі пішов би й за справжнісінькою жабою, але тут маємо не жабу, а правдиву королеву, яка, судячи з мови тіла, має намір аж ніяк не всиновити юнака.

«Його серце перетворюється на шматочок криги, та всі приємні речі починають його дратувати, – йдеться далі у лібрето. – Він кепкує з Герди, і слова хлопчика, мов холодні голки, ранять дівчинку. На вулиці, де вирує хуртовина, Кай бачить постать чарівної жінки у білосніжному вбранні. Це Снігова Королева у супроводі злих тролів. Під владою її чар хлопчик забуває про Герду. Немов уві сні, Кай сідає у кришталеві санчата королеви, які здіймаються високо в небо. Занепокоєна Герда вибігає на

вулицю у пошуках друга. Знесилена, вона повертається додому та засинає біля теплого каміну».

Сцена сну, де Герда бачить себе з Каєм разом у квітучому саду, пробудження, дружба із Вороном (Юліан Марченко), подорож до Казкового королівства, – все це вирішено лаконічно і яскраво. З цікавістю слідкують за тим, що відбувається, і найменші глядачі, і досвідчені балетомани. Останніх бентежить питання: якою виявиться Головна Розбійниця?

Вихором вилітає на сцену заслужена артистка України Олена Добрянська і разом із ватажком розбійників (у цій партії – Святослав Качій) виконує пристрасний танок. Вона не відбере у Герди шубку, навпаки, всі розбійники підуть до крижаних володінь Снігової Королеви. У кришталевому палаці готуються до коронації Кая. Снігова володарка прагне, щоб юнак назавжди залишився у її царстві (ще б пак, такий красень!). Герда сміливо кидається у бій зі Сніговою Королевою та її троячким почтом, але сили поступово полишають тендітну дівчину. Якоїсь миті здаватиметься, ніби тролі разом із сніжинками зазобують і розбійників, але ж ні: лісові брати лише удаватимуть, що танцюють разом із ними, аби ближче підібратися і знешкодити! Але вирішальну роль у розвитку конфлікту відіграють янголи на чолі із Наймогутнішим, якого танцює Станіслав Скринник.

І це ще не все: злих чарів одразу не позбутися! Знову звернемося до лібрето: «Герда благає Кая про допомогу, але він холодний та байдужий до неї. Від розпачу дівчинка починає плакати. Її сльози, теплі й щирі, розтоплюють лід у серці хлопчика. Сила чистої любові Герди й Кая руйнує чари Снігової Королеви: палац починає танути, і крижані стіни, що колись здавалися непорушними, перетворюються на краплини та зникають у промінні сонця. Тепер ніщо не завадить Герді та Каю бути щасливими». Бодай би і в житті подібні історії мали хеппі-енд!

Виходячи на уклін, артисти балету не виходять із образів. Троль Моргот напружився, ніби ось-ось стрибне до зали, проте Янгол стишує його ледь помітним помахом руки і чудовисько відповзає... Залишається додати, що на території України «Снігова Королева» з музикою фінського композитора Кантеліненіна йде тільки в Одесі, і в неї є всі підстави царювати в зимовому репертуарі багато сезонів. ❀

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ЯК СКНАРА СКРУДЖ ПЕРЕВИХОВАВСЯ

ПРЕМ'ЄРА «РІЗДВЯНОЇ ІСТОРІЇ СКРУДЖА» ВІД ДРАМАТУРГІНИ МАРІЇ ГАЛІНОЇ ТА РЕЖИСЕРА ОЛЕКСАНДРА САМУСЕНКА ЗА МОТИВАМИ ТВОРУ ЧАРЛЬЗА ДІККЕНСА ВІДБУЛАСЯ В ОДЕСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ ІМЕНІ ВАСИЛЯ ВАСИЛЬКА. СВІТЛА ФОТОЗОНА У ФОЙЄ ПРИВЕРТАЛА УВАГУ ЯК МАЛЕНЬКИХ ГЛЯДАЧІВ, ТАК І ЇХНІХ МАТУСЬ. А ОСЬ У ГЛЯДАЦЬКІЙ ЗАЛІ СЦЕНА ЧАСТЕНЬКО ЗАНУРЮВАЛАСЯ У МІСТИЧНУ ТЕМРЯВУ. ЗЛІ ТА ДОБРІ ДУХИ ЗМАГАЛИСЯ ЗА ДУШУ ТА СВІДОМІСТЬ ЧОЛОВІКА, ЯКОМУ ВДАЛОСЯ РОЗБАГАТИТИ, АЛЕ ПРИ ЦЬОМУ БУЛО ВТРАЧЕНО РАДІСТЬ ЖИТТЯ.

Декорації Юрія Ларіонова блискавично змінюються, опускаючись з колосників і підіймаючись; відповідають вікторіанській епосі костюми Христини Корабельникової. Дотепне пластичне рішення хореографа-постановника Павла Івлюшкіна якоїсь миті перетворює черниць на оленів Санти, а коли на них гнівається Скрудж, наречених божих видуває зимовим вітром у відкриті двері. Весь час у повітрі бринить славнозвісний «Щедрик» у цікавому аранжуванні (автором музичного оформлення став Віктор Чернев).

Заслужений артист України Ігор Ґеращенко зробив свого героя – старого скнару Ебенезера Скруджа – анітрохи не смішним, така скупість лякає та свідчить про неприховану злість. «Роздрібна торгівля, вантажні роботи в порту, ні, всі хочуть стояти за конторкою і байдикувати», – буркотить Скрудж. У його системі цінностей «слово честі нічого не варте».

Класичний сюжет показує, як скупий чоловік мало не полишив цей світ, але дивним чином усвідомив власні помилки і став добрим до навколишніх: замість Санта Клауса зробив їм подарунки до Різдва, яке раніше відмовлявся навіть святкувати. Але ж кохання не повернеш, його не відкладають на старість. Юну Белль грає Марія Буймович, з такою чарівною дівчиною неприпустимо бути різким, жорстоким, називати дурепою, а економити на ній – взагалі злочин. А Скрудж замолоду поводився з коханою дівчиною саме так, став трудоголіком та кар'єристом через безгрошів'я. Може, хтось із глядачів вчасно схаменеться, побачивши все це стороннім оком? «Дурепа» намагається навчити коханого радіти, робить йому подарунки, зекономивши знову-таки на собі, та все марно... Дріб'язковий, скупий чоловік не може володіти всіма думками нормальної жінки.

Театр віднайшов цікаві факти про автора й написання історії, знання яких посприяють кращому розумінню вистави. Чарльз Діккенс написав «Різдвяну історію», за словами біографа, «як за білої гарячки» – лише за шість тижнів.

Письменник написав книгу, насамперед, з метою покращення свого фінансового стану, адже його дружина була вагітна п'ятою дитиною. Під час написання повісті він плакав і сміявся, а потім знову плакав, мимоволі впадає у транс і був схильний до видінь. «Різдвяна пісня» стала несподіваним успіхом для Діккенса: перший наклад у шість тисяч примірників розійшлися впродовж трьох днів, до книгарень стояли черги. Чарльз Діккенс стверджував, що всі описані ним персонажі в той момент, коли він переносить їхні слова і дії на папір, знаходяться поруч з ним і він чує їхні голоси. Діккенс активно цікавився паранормальними явищами і навіть був пов'язаний з відомою лондонською слідчою групою The Ghost Club. Група розглядала справи, які вважалися надприродними. На Діккенса сильно вплинули казки та дитячі історії про Різдво, в яких письменник вбачав елементи, що змінюють і трансформують людську свідомість. Певно, повчальна історія про Скруджа – не зовсім вигадка... ❏

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ЧІКАГО

У ЦЬОМУ ДЖАЗІ – НЕ ТІЛЬКИ ДІВЧАТА!

ПІСЛЯ ТРИВАЛОЇ ПЕРЕРВИ НА СЦЕНІ ОДЕСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ ЗНОВУ ГРАЮТЬ ВІДНОВЛЕНИЙ МЮЗИКЛ «В ДЖАЗІ ТІЛЬКИ ДІВЧАТА». ТЕАТР ЗДІЙСНИВ ПЕРЕКЛАД НА УКРАЇНСЬКУ, А БІЛЬШІСТЬ ВОКАЛЬНИХ НОМЕРІВ, ЯК І РАНІШЕ, ВИКОНУЮТЬ АНГЛІЙСЬКОЮ. МОЖНА СКАЗАТИ, ЩО ВИСТАВА ОТРИМАЛА ДРУГЕ НАРОДЖЕННЯ І ЗНОВУ ЙДУТЬ ПРЕМ'ЄРНІ ПОКАЗИ.

Виконавський склад зазнав змін, але знову бачимо на сцені чудових солісток у провідних партіях. Диригентка Крихітка Сью (народна артистка України Ольга Оганезова) та співачка Шугар Кейн на прізвисько Мерілін (заслужена артистка України Ірина Ковальська) дають джазу так само палко, як і на прем'єрі 2011 року.

– Виставу перекладали з великими складнощами, особливо жарти, адже треба дібрати такі слова, щоб зберегти гумор, гостроту, жанровість мюзиклу, – зізнається Ольга Оганезова. – Спільними зусиллями цього досягаємо. Акторський склад, звісно, дуже змінився, від прем'єрного складу залишилося буквально кілька чоловік. Як говорив колись світлої пам'яті режисер Аркадій Словесник: «Незамінних немає, є неповторні». Ось двох неповторних людей наш театр втратив. Микола Завгородній, який грав Озгуда, пішов у інший світ, а Руслан Рудний, котрий грав Джеррі (він же Дафна), поїхав за кордон. Мені дуже хочеться, щоб наш мюзикл відродився, адже останні 13 років він був візитівкою театру, завжди було залу набито вщерть, шикарно приймали всі склади.

Оркестр красуні-диригентки складається з чарівних дівчат. Всупереч сухому закону і суворій Сью дівчата пиячать аж гай гуде за найменшої можливості. Попри те, вони справжні професіонали і здатні вразити публіку (як завжди, годі відрізнити в цьому театрі балет від хору) не самою лише красою та спокусливим вбранням, з-під якого кокетливо виглядають панчохи.

Режисером оновлення став актор театру Андрій Мірошніченко, який колись грав саксофоніста Джо, він же – Джозефіна. Зараз у цій ролі бачимо Володимира Муращенка. Джо постійно з себе когось удає, то дівчину, то молодого мільйонера, але насамперед – це музикант, і він, між іншим, майстерно «стукає» степ (педагогом зі степену на виставі стала молода зірка Анастасія Павлішина). Контрабасист Джері, він же – Дафна, у виконанні Олександра Кабакова не дарма так привабив Озгуда, поставши у жіночій подобі під сонцем Майамі, де опинився джазовий оркестр. Коли Дафна погойдує стегнами, віддаляючись углиб сцени, зала вибухає оплесками: не кож-

на дівчина зуміє так себе подати!

Тут усі дійові особи або є музикантами, або хотіли б ними бути за інших обставин, або просто залюблені в музику (як, наприклад, літній мільйонер Озгуд у виконанні Михайла Ігнатова – вічний шанувальник творчих дівчат, невтомний, хоч і сивочолий танцюрист).

Отож, не тільки дівчата: з чоловічими образами теж усе дуже цікаво.

У виставі використані класичні джазові теми й найпопулярніші пісні сімнадцяти авторів, серед яких – Джордж Гершвін та Кол Портер. Музичний керівник постановки, відомий джазовий діяч, світлої пам'яті Микола Голощапов диригував оркестром театру на прем'єрі 2011 року. А зараз місце за диригентським пультом зайняв маестро Володимир Дикий, зберігши темп та запал музичного матеріалу.

Шанувальникам культового фільму Біллі Уайлдера багато що видається знайомим, але будуть і несподівані повороти сюжету. Наприклад, мотив кохання адміністратора Бінстока (заслужений артист України Сергій Мільков) до Сюю, співпраця останньої з гангстерами та веселий білий цвіркун, що проживає у потягу і теж любить джаз!

Ця сонячна музика, що рятувала жителів Штатів за часів Великої депресії та сухого закону, має і нам допомогти пережити випробування, які випали на нашу долю. І, судячи з реакції публіки,

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ЯК ПОРОЗУМІТИСЯ ІЗ ДВОРЕЦЬКИМ?..

ЗІЗНАЙТЕСЯ, ЖОДЕН З НАС НЕ ПЕРЕЙМАВСЯ ТАКИМ ПИТАННЯМ. ТА Є ЛЮДИ, ДЛЯ ЯКИХ ВОНО АКТУАЛЬНЕ! З УСПІХОМ ПРОЙШЛИ ПРЕМ'ЄРНІ ПОКАЗИ РОМАНТИЧНОЇ КОМЕДІЇ «ШАЛЕНИЙ АНГЕЛ» В ОДЕСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ. ЗА ВАЖКИХ ЧАСІВ ОСОБЛИВУ ЦІННІСТЬ СТАНОВЛЯТЬ ТЕАТРАЛЬНІ ВИСТАВИ, ЯКІ ДОЗВОЛЯЮТЬ ВІДВОЛІКТИСЯ ВІД ПРОБЛЕМ. ЦЯ КОМЕДІЯ – САМЕ З ТАКИХ, БО ПЕРЕНОСИТЬ НАС ДО ВІКТОРІАНСЬКОЇ АНГЛІЇ, БА БІЛЬШЕ, – ДО ВИЩОГО СВІТУ. ТАМ СВОЇ ПРОБЛЕМИ: ЯК ПОРОЗУМІТИСЯ ІЗ ВЛАСНИМ ДВОРЕЦЬКИМ ЧИ ЯКУ ПАНЯНКУ ОБРАТИ ГЕРЦОГОВІ ЗА ДРУЖИНУ, НОРОВЛИВУ, АБО ТИХУ Й НЕПОКАЗНУ...

Молодий герцог Річард Лівінстон (Максим Вішталюк) планує шлюб не з любові, а з розрахунку, аби й матері, якій закортіло онуків, догодити, та ще й зберегти за можливості звичний необтяжливий стиль життя. Автором сценарію стала Тетяна Годарева-Міняйло, режисура та сценографія належать Олені Пушкіній. Що з того вийде? Інтрига...

Сцена провінційного балу вражає насамперед зворушливим танцювальним дуетом поважного Жильбера Ліберті (народний артист України Олег Філімонов) та його доньки, сумірної Емілі (Анастасія Данілова). Часом у татуса закликає поперек і захеканий Жильбер падає у крісло, але зустрічається поглядом з донечкою, замилювано усміхається і продовжує танок!

– У мене було завдання від режисера зробити татові з дочкою дуетний танок, який буде доносити до глядача: тато несамовито радий, що знайшов вигідну партію для своєї доньки і вона з глушини вийде у світ товариства, – каже хореограф Катерина Бойко. – Мені надали саме цей музичний уривок, і цей танок я буквально одразу побачила, я його не вигадувала, він просто народився. Я його станцювала посеред хати, а далі з нього почалася постановка всієї хореографії в цій виставі. Це дуетна полька характерних персонажів.

Також Катерина поставили масові бальні танці та навіть канкан, яким розважають розвеселі танцюристки лондонське товариство. Шалений ангел, тобто Кетрін Ронвел (Поліна Корець), несподівано привертає увагу Річарда, і не лише граційністю та красою, а й розумом та гострим язичком. Комедія положень загострюється, душевну рівновагу збережуть хіба лише дворецький Хамфрі (заслужений артист України Геннадій Скарга) та покоївка Дафна (Олена Шаврук).

Вигадливий сюжет заволодіває глядацькою увагою, гумор та романтика бринять у кожній репліці та мізансцені. Тож спасибі театру за позитивні емоції, яких ми всі зараз потребуємо.

Це, звичайно, комедія положень, але зупинимось трохи й на характерах., Рожевошока Емілі Ліберті скромна й чудово вихована. Саме таку тиху, непомітну, практично безголосу наречену з провінції і шукає для себе Річард, коли вже матуся Олівія (заслужена артистка України Ганна Фурдуй) так мріє про онуків. Він ще не знає, на які низькі вчинки здатен цей ангел. А інший ангел, шалений, Кетрін Ронвел, за всієї своєї ексцентричності, авантюрності, схильності до переодягань,

виявляється найдобрішою, наймилішою дівчиною. А що вона сміливо вступає з чоловіком у суперечку, так йому це навіть подобається!

Серед персонажів-простолюдинів хочеться виділити хазяйку Джейн (Надія Машукова), в чьому будинку головні герої ховаються від дощу, що застиг їх на шляху. Ще трохи, і Джейн відбила б Річарда у будь-якої молоденької аристократки, вид його бездоганного торсу тут-таки змусив її дати найвищу оцінку привабливості молодого чоловіка. Наскільки ласим до лестощів виявився Річард і кого він, зрештою, обрав у подруги життя, ми вам не розповімо, для цього треба сходити до театру. ❀

WORLD PRESS PHOTO 2024

В ОДЕСЬКОМУ МУЗЕЇ

ЯК ЛЮДСТВО КАЛІЧИТЬ ПЛАНЕТУ

ВИСТАВКА WORLD PRESS PHOTO 2024 БУЛА ПРЕДСТАВЛЕНА В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ХУДОЖНЬОМУ МУЗЕЇ, ЩО НА ВУЛ. СОФІЇВСЬКІЙ. ЦЕ ПІДСУМКОВА ЕКСПОЗИЦІЯ ЩОРІЧНОГО КОНКУРСУ – НАЙКРАЩІ ЗРАЗКИ ФОТОЖУРНАЛІСТИКИ ТА ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ ФОТОГРАФІЇ ЗА 2023 РІК, А САМЕ – 31 РЕГІОНАЛЬНИЙ ПЕРЕМОЖЕЦЬ З 24 КРАЇН СВІТУ: АРГЕНТИНИ, АВСТРАЛІЇ, АЗЕРБАЙДЖАНУ, БРАЗИЛІЇ, КАНАДИ, КИТАЮ, ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ КОНГО, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, ІНДІЇ, ІНДОНЕЗІЇ, ІРАНУ, ЯПОНІЇ, М'ЯНМИ, ПАЛЕСТИНИ, ПЕРУ, ФІЛІППІН, ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ, ІСПАНІЇ, ТУНІСУ, ТУРЕЧЧИНИ, УКРАЇНИ, СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ ТА ВЕНЕСУЕЛИ. ФІНАЛІСТІВ ОБИРАЛИ З ПОНАД 61 ТИСЯЧІ РОБІТ, НАДІСЛАНИХ 3851 УЧАСНИКОМ ЗІ 130 КРАЇН.

У нашій країні виставка відбувається за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні. Київ став першим містом у виставковому турі, протягом кінця жовтня – середини листопада експозицію в Довженко-Центрі побачила понад тисяча відвідувачів. Далі експозиція вирушила до різних регіонів. В Одесі партнером виступила організація Odesa Photo Days Festival.

Фотографія на афіші – переможець World Press Photo 2024 в номінації «Довгостроковий проєкт»; вона має назву «Втеча», а показує зблизька момент возз'єднання закоханих молодят (автор – Зід Бен Ромдхане, Туніс), і це одна з найпозитивніших світлин.

В експозиції представлені 129 фоторобіт, які документують війну, протести, міграційні й кліматичні кризи та інші важливі події 2023 року. Загалом світлини показують контраст розгубленої людської постаті та наслідків нерозумної діяльності інших людей, які, певно, залишилися подалі від спричиненої ними катастрофи.

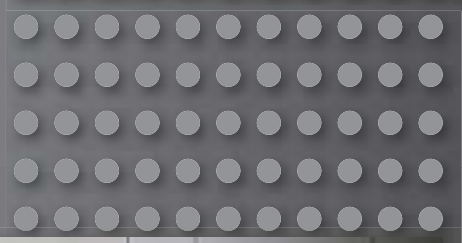
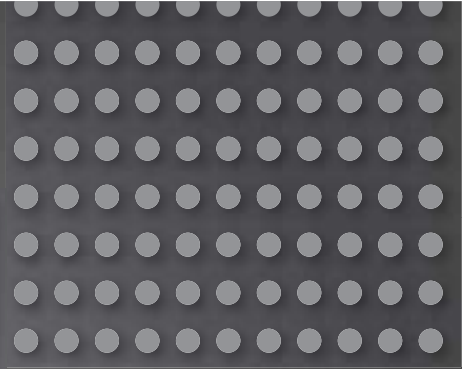
Цьогорічним переможцем конкурсу World Press Photo 2024 у категорії «Світлина року» став фотограф Мохаммед Салем з кадром «Палестинська жінка обіймає тіло загиблої племінниці», зробленим у Секторі Газа. У категорії «Відкритий формат» перемогу здобула серія світлин «Війна це особисте» української фотографки Юлії Кочетової, у якій переплітаються фотографічні зображення, поезія, відеокліпи та музика, завдяки чому авторка має змогу транслювати досвід війни крізь особисту призму.

Також до фіналу європейського регіону потрапив проєкт Йоганни Марії Фріц «Гребля Каховської ГЕС: повінь у зоні бойових дій», зроблений під час евакуації цивільних осіб та домашніх тварин.

Турецький фотограф Адем Алтан у знімку «Біль батька» знайомить глядача із Месутом Ханчером, який тримає за руку свою загиблу внаслідок землетрусу 15-річну дочку Ірмак. Бразильянка Габрієла Біло занурює у вир президентських виборів, які супроводжувалися нападами на журналістів. Разом із азербайджанкою Розою Еффенді шукаємо рідкісного метелика у Нагорному Карабаху, а з німцем Даніелем Штардом спостерігаємо, як поліція блокує активістів, які намагаються врятувати дерева від вирубування. Забруднені гірські річки, палаючий газовий смолоскип, безкінечні руйнування, скорботні обличчя увічнені промовисто й професійно. Висновки з побаченого кожен робить сам, але всі вони – невтішні... 91

ФОП ПЛАТИТИМУТЬ ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР

з 2025 року

ЩОЩЕ ЗМІНИЛИ У ПОДАТКАХ

НЕУЗГОДЖЕНОСТІ БАГАТОСТРАДАЛЬНОГО ЗАКОНУ ПРО ПІДВИЩЕННЯ ПОДАТКІВ ДЕПУТАТИ ВІДКОРИГУВАЛИ ІНШИМ ЗАКОНОМ: ПРО ЗМІНИ ДО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ. ПОПРИ НАЗВУ ЗАКОНУ, ВІН ПЕРЕДБАЧАЄ ЗМІНИ ДО ЗМІН В ОПОДАТКУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА МАЛО ПОВ'ЯЗАНА ІЗ ЦИФРОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ. АБО, ЯК ЗАЗНАЧИЛИ У ЮРИДИЧНОМУ УПРАВЛІННІ РАДИ, «НАЗВА ПРОЄКТУ (ЗАКОНУ) НЕ ВІДПОВІДАЄ ЙОГО ЗМІСТУ».

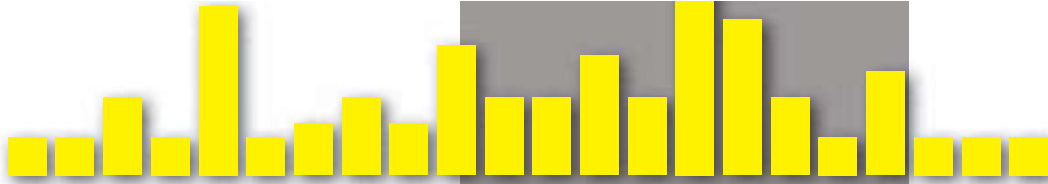

За що ж проголосували депутати? Новий закон, який 268 депутатів підтримали напередодні, зокрема переносить запровадження військового збору для ФОПів I, II і IV груп та юридичних осіб III групи з 1 жовтня 2024 року на 1 січня 2025 року. У такий спосіб вирішується проблема дії податкового закону «заднім числом» для тих, хто працює на спрощеній системі оподаткування.

У Головному юридичному управлінні кажуть, що розуміють і не заперечують проти оперативних податкових змін під час воєнного стану, але наголошують: неодноразова зміна одних і тих самих норм, та ще й упродовж лише кількох місяців, «повністю нівелює принцип стабільності податкового законодавства».

ПОДАТКОВЕ ОДОРОБЛО

На неузгодженості у законі про підвищення податків юридичне управління Ради, а також опозиційні депутати звертали увагу ще під час другого читання

проєкту закону про підвищення податків. Але тоді парламентська більшість із пропрезидентської фракції «Слуга народу» проігнорувала ці зауваження, і врешті податковий закон парламент ухвалив 10 жовтня, а президент підписав його лише через півтора місяця – 28 листопада.

У результаті закон, який набув чинності з 1 грудня, передбачав запровадження військового збору для спрощенців з 1 жовтня 2024 року. Через це уряду довелося робити спеціальне роз'яснення щодо того, коли і як відбуватимуться проголосовані депутатами зміни, які назвали «історичним підвищенням податків».

Як пояснив голова податкового комітету парламенту Данило Гетманцев, нові зміни запрацюють з дня набрання чинності податковим законом, тобто з 1 грудня 2024 року.

Але, вважають юристи Ради, виправляючи один закон, депутати знову зробили ту саму помилку: це знову не відповідає Конституції, адже «закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи».

Водночас, як вважає провідний економіст Центру соціально-економічних досліджень CASE Володимир Дубровський, внесені зміни – «це якраз нормальне корегування, бо (податковий) закон ухвалили сириєм». Через поспіх з його ухваленням «вийшло одоробло, яке не подобалося ані депутатам, ані МВФ, ані бізнесу, ані громадянському суспільству», каже економіст.

Він припускає, що якби влада пішла не шляхом підвищення військового збору, яким на додачу до ЄСВ та ПДФО обкладаються зарплати і доходи громадян, а пристала б на пропозицію підвищити ПДВ, всієї цієї історії з виправленнями взагалі не було б.

– Дуже шкода, що президент підписав закон (про підвищення податків) у такому вигляді, – каже економіст. – Треба було все ж таки переглянути його і замінити це підвищення податків на доходи людей підвищенням ПДВ. Це було б набагато простіше, менше шкоди для економіки, і більше ефекту.

Але недосконалий закон про підвищення податків було ухвалено та підписано. Виправлення його недоліків є правильним, але спосіб, в який здійснюються виправлення, є мало прийнятним.

– І це не останнє виправлення в цьому законі, – попереджає Володимир Дубровський.

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ В ПОДАТКАХ

Крім того, що новий закон врегулю-

вав проблему оподаткування «заднім числом» для спрощенців та запровадження військового збору для платників єдиного податку з 1 січня 2025 року, ухвалені парламентом зміни передбачають таке:

- ФОПи на загальній системі оподаткування та особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, оплачують військовий збір зі своїх чистих доходів за 2024 рік за ставкою 1,5%, а з 2025 року ставка для них становитиме 5%;
- для ФОП на тимчасово окупованих територіях, ФОП військовослужбовців, ФОП на лікарнях та у відпустці отримують пільги зі сплати військового збору за аналогією з єдиним податком;
- військовий збір для е-резидентів скасовано;
- військовий збір, сплачений ФОП, можна зараховувати в рахунок мінімального податкового зобов'язання.

У законі також врахували дві правки, які викликали запитання від бізнесу ще під час розгляду податкового законопроєкту.

Зокрема, новий закон передбачає, що до кінця війни підприємців не штрафуватимуть за неподання звітів щодо контрольованих іноземних компаній (КІК).

Крім того, було ухвалено і правку, що передбачає зниження ставки рентної плати для видобування каоліну. Її підвищення оглядачі називали серед причин, через які президент Зеленський довго не підписував податковий закон, вважаючи це порушенням зобов'язань перед інвесторами, зокрема, й іноземними, які розробляють родовища.

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ ДЛЯ РЕЗИДЕНТІВ ДІЯ.СІТІ

Втім, первинною метою щойно ухваленого закону було не виправлення неузгодженостей у податковому законі, а корегування норм іншого закону – «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні».

Умови воєнного стану змінили сплату податків і для резидентів Дія-Сіті. Цей спеціальний режим для роботи ІТ-галузі запровадили незадовго до війни. За очікуваннями його ініціаторів, він мав «стимулювати розвиток України як цифрової держави». Цим законом влада гарантувала незмінність податків для резидентів Дія-Сіті впродовж 25 років. Але довелося «адаптувати» ці обіцянки до війни.

Зокрема, новий закон передбачає, що для резидентів Дія-Сіті зі статусом стартапів скасовано норму про незастосування пільгової ставки ПДФО 5% та мінімального ЄСВ до доходів спеціалістів Дія-Сіті, якщо таких осіб у резидента Дія-Сіті менше дев'яти.

Щоб запобігти зловживанням цією нормою передбачено запобіжник: якщо стартап не виконав критерії до завершення другого року перебування у статусі резидента Дія-Сіті, то ПДФО та ЄСВ треба буде доплатити.

Закон також передбачає звільнення від оподаткування податком на виведений капітал благодійної допомоги, наданої резидентами Дія-Сіті на користь ЗСУ, та скасування актів наданих послуг для гіг-спеціалістів.

За підрахунками Київської школи економіки, цифрова інфраструктура та ІТ-сектор України зазнали втрат, які оцінюються у майже 20 млрд доларів. Сектор, який до війни називали локомотивом української економіки і який приносив більшу експортну виручку, ніж сектор АПК, почав скорочуватися.

За даними дослідження ІТ Research Ukraine 2024, на кінець 2024 року зменшення обсягів валютної виручки становитиме щонайменше 4% проти 2023 року. Тобто в підсумку варто очікувати \$6,3–6,45 млрд від експорту послуг ІТ проти \$6,73 млрд минулого року.

За матеріалами «BBC Україна».

БІТКОЇН
ПЕРЕВАЛИВ
ЗА \$100 ТИСЯЧ

ЯК КРИПТОВАЛЮТИ ЗМІНЮЮТЬ ІНТЕРНЕТ

НАВІТЬ ЯКЩО ВИ НЕ
СТЕЖИТЕ ЗА ТЕМОЮ
КРИПТОВАЛЮТ, ТО ВСЕ ОДНО,
МАБУТЬ, ЧУЛИ З НОВИН, ЩО
КУРС БІТКОЇНА ПОБИВ ВЛАСНИЙ
РЕКОРД І ПЕРЕВЕРШИВ ПСИХОЛОГІЧНУ
ПОЗНАЧКУ В 100 ТИС. ДОЛАРИВ. І КУДИ
ВОНА ПІДЕ ДАЛІ, ЗНАЄ ЛИШЕ РИНОК.

Різкий ривок до нових висот пов'язують, зокрема, з перемогою Дональда Трампа. Перед виборами він активно загравав з криптоентузіастами і обіцяв їм усіляку підтримку.

Серед планів республіканців – створити національний стратегічний резерв з 5 мільйонів біткоїнів і послабити регулювання для криптовалют загалом.

Виступаючи минулого літа на найбільшій біткоїн-конференції у Нешвіллі, Трамп, у своєму стилі, ігнорував суфлер і вдавався до експромтів. Налаштувавшись на настрій юрби, він видав саме те, на що потайки сподіваються чимало адептів крипти: *«Більшість людей гадки не мають, що це в біса таке. То що ж станеться, коли вони зрозуміють? Це буде щось».*

Тож справді, що ж це в біса таке? Оці всі біткоїни, блокчейни, криптовалюти, чи як там їх іще називають.

УКРАЇНА – В ЛІДЕРАХ

У масовій свідомості крипта – це там, де можна або швидко збагатитися, або ще швидше прогоріти. Найважчі у світі легкі гроші, як жартують криптотрейдери. Для багатьох, хто спостерігає за цим збоку, – це все щось потенційно цікаве, але заплутане і не до кінця легалізоване.

Якщо по-простому, то криптовалюти – це онлайн-гроші, які працюють без банків і урядового контролю. У їхній основі – технологія блокчейн і криптографія, математична наука про захист інформації.

Україна – одна зі світових лідерів за рівнем прийняття криптовалют. За даними сервісу Chainalysis, до першої десятки входять також Індія, США і Росія.

У Києві регулярно відбуваються різноманітні конференції на цю тему. На них уже щонайменше двічі приїжджав сам Віталік Бутерін, засновник проєкту Ethereum. Це друга за обсягом криптовалюта. Бутерін – канадський програміст російського походження, який підтримує Україну і обсипає її компліментами: *«Це країна, в якій люди по-справжньому розуміють найновіші технології, навіть на найвищому урядовому рівні. Думаю, Україна має і можливості, і рішучість, щоб стати великим крипто-хабом, якщо вона того захоче».*

Популярність криптовалют в Україні пояснюють по-різному. Для когось це – прояв фінансової свободи і незалежності від банків, для інших – зручний спосіб інвестицій, підкріплених вірою в нові технології. А ще для когось – приховування незаконних прибутків і зручний спосіб брати чи давати хабарі.

У крипті знайдеться місце для всіх – циніків, прагматиків та ідеалістів. Почнімо з останніх.

НОВА ФІЛОСОФІЯ ІНТЕРНЕТУ

Коли говорять про криптовалюти, часто згадують ідею нового інтернету – web3. Це нова версія вебу, у саму структуру якого прошиті крипто-гроші. Хоча справа не лише в них. Цей інтернет кидає ідеологічний виклик нашому старому застиглому нету, до якого ми всі так звикли – web2. Але все за порядком.

Першу версію інтернету, яка існувала приблизно до 2004 року, називають web1. Для звичайних користувачів ця мережа була read-only – лише для читання. Більшість із нас не могли постити там свої історії чи ділитися фотографіями. Це сакральне знання було доступне лише айтівцям.

Далі настала ера соцмереж, або web2. Цей інтернет знач-

ною мірою наповнений контентом, який створюють самі користувачі. На місце read-only прийшов read-write. У новому вебі можна не лише читати, а й писати.

Але що не так з нашим інтернетом і чому «свідки блокчейну» вважають, що потрібен ще якийсь web3? У них є свої аргументи.

Наш web2 надто централізований, кажуть вони. Половина трафіку зосереджена в руках усього шістьох інтернет-гігантів, так званих БігТек-компаній. Це Google, Netflix, Meta, Microsoft, Apple і Amazon.

Практично всі наші онлайн-комунікації відбуваються за посередництва і з дозволу приватних компаній. За винятком хіба що електронної пошти, яка нікому конкретно не належить.

А те, що ми не платимо за послуги Facebook чи Google, робить нас ще більш залежними від них, кажуть прихильники web3.

По-перше, ми розплачуємося за все своїми особистими даними. Ми віддаємо їх Біг-тек цілком легально, натискаючи кнопку «Прийняти умови». Потім ці компанії відстежують наші дії онлайн і використовують особисті дані для власного збагачення.

По-друге, ці компанії можуть в будь-який момент відібрати в нас дозвіл користуватися своїми послугами. Соцмережі можуть звинуватити нас у порушенні правил і заблокувати сторінку. Можуть зруйнувати онлайн-бізнес, відібравши доступ до бази клієнтів. Чи раптово змінити правила гри, як це зробив Ілон Маск із Твіттером.

Іншими словами, ми не володіємо своїми цифровими даними і не розпоряджаємося ними. Ми довіряємо їх БігТек.

Ідея web3 полягає в тому, щоб виправити це. Для цього адепти нового вебу роблять ставку на дві речі, знайомі всім демократичним системам: децентралізацію і владу громади, або ком юніті.

За цією філософією, інтернет-сервіси, такі як соцмережі, стрімінгові платформи, служби таксі чи навіть фінансові послуги, мають бути децентралізованими. Тобто розпорощеними по всьому світу і без єдиного центру ухвалення рішень. А управляти цими сервісами мають самі користувачі. Наприклад, через онлайн-голосування.

Нагадає цифровий комунізм? Зовсім ні, каже Кріс Діксон, американський інвестор й інтернет-підприємець. У своїй книжці «Пиши-читай-володій» він пише: *«Більшість блокчейн-мереж віддають ухвален-*

«ЦЕ КРАЇНА, В ЯКІЙ ЛЮДИ ПО-СПРАВЖНЬОМУ РОЗУМІЮТЬ НАЙНОВІШІ ТЕХНОЛОГІЇ, НАВІТЬ НА НАЙВИЩОМУ УРЯДОВОМУ РІВНІ. ДУМАЮ, УКРАЇНА МАЄ І МОЖЛИВОСТІ, І РІШУЧИСТЬ, ЩОБ СТАТИ ВЕЛИКИМ КРИПТО-ХАБОМ, ЯКЩО ВОНА ТОГО ЗАХОЧЕ».

Віталік БУТЕРІН,
засновник проєкту Ethereum

ня рішень на розсуд спільноти, втілюючи модель управління, аналогічну конституційній демократії».

Але повернімося до грошей, адже коли говорять про web3, то часто мають на увазі не так соцмережі чи служби таксі, як криптовалюти.

У цьому прекрасному інтернеті майбутнього користувачі зможуть по-справжньому чимось володіти. Не лише своїми даними, а й будь-яким іншим майном, яке буде надійно прив'язане до їхньої цифрової ідентичності. Окрім криптовалют, це можуть бути твори мистецтва, авторські права, ігрові артефакти чи навіть матеріальні речі. Тому третю версію вебу називають read-write-own: пиши-читай-володій.

А базуватиметься ця кібер-демократія на технології, яка називається...

БЛОКЧЕЙН

Зі словом «блокчейн» є одна проблема. Воно означає ланцюжок блоків, і це мало допомагає зрозуміти, як саме працює ця технологія на високому рівні.

Блокчейн – це децентралізована система якогось обліку, влаштована так, що кожен її користувач повністю контролює свої дані і не повинен нікому їх довіряти.

Розберімося на уявному прикладі.

Ви з величезною компанією вибралися у похід Карпатами. Між вами відразу ж виникають фінансові стосунки, тобто борги. Андрій купив на всіх квитки. Оля набрала безлактозної їжі на чотирьох подруг. А Георгій взяв на прокат спальни-

ки й намети і заодно віддав давній борг Олі. І так далі. Щоб не заплутатись, найзручніше буде вести спільний облік грошей, таку собі бухгалтерську книгу. Але є одна проблема. Компанія надто строката, і там є люди, яким ви не довіряєте. Якись підозрілі знайомі знайомих, які можуть щось наплутати на свою користь. Тому облік бажано вести так, щоб усі учасники вашої групи могли йому довіряти. І тут є два шляхи.

Шлях перший – централізація. Вибрати в компанії кришталево чесну людину, якій усі довіряють, і призначити її банкіром. Нехай зіпсує собі мандрівку, записуючи в зошит усі ваші транзакції, і потім зводить баланс.

Але що, коли компанія надто велика і такої людини не знайти?

Тоді шлях другий – децентралізація. Кожен учасник подорожі самостійно записує собі всі транзакції. Навіть ті, які його не стосуються. І після кожної оплати всі звіряють таблички з цифрами і переконуються, що у всіх все однаково. А якщо один чи два шахраї покажуть якісь вигадані цифри на власну користь, то більшість друзів їх зацькують, оштрафують і змусять усе виправити.

Це все дуже спрощено, але десь так і працює блокчейн. Тільки всі ці підрахунки і звіряння автоматизовані і відбуваються між комп'ютерними серверами по всьому світу на основі криптографії.

Блокчейн можна уявити собі як цифрову бухгалтерську книгу, завірені копії якої зберігаються на серверах по всьому світу. При цьому кожна копія є одночасно й оригіналом.

БЛОКЧЕЙН – ЦЕ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНА СИСТЕМА ЯКОГОСЬ ОБЛІКУ, ВЛАШТОВАНА ТАК, ЩО КОЖЕН ЇЇ КОРИСТУВАЧ ПОВНІСТЮ КОНТРОЛЮЄ СВОЇ ДАНІ І НЕ ПОВИНЕН НІКОМУ ЇХ ДОВІРЯТИ.

Усе це також означає, що інформацію в блокчейні практично неможливо змінити заднім числом. Усе, що сталося в блокчейні, залишається в блокчейні.

Ось що каже про блокчейн уже згаданий Віталік Бутерін: *«Тоді як більшість технологій прагнуть автоматизувати працівників на периферії, які виконують монотонні завдання, блокчейни автоматизують центр. Замість того, щоб звільнити таксиста, блокчейн звільняє Uber з роботи й дозволяє таксистам працювати безпосередньо з клієнтом».*

ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСИ

Блокчейн можна використовувати не лише для обліку грошей, а й для нових децентралізованих соцмереж, сервісів музики, хмарного зберігання файлів чи тих же служб таксі. І такі починання вже є. Але поки що цю технологію найчастіше використовують все ж таки для криптовалют, на яких працюють децентралізовані фінанси (DeFi).

DeFi – це нова фінансова онлайн-система. Вона кидає виклик нашій централізованій системі, що працює з банками.

У децентралізованих фінансах є свої біржі для обміну валют, платформи для позик чи депозитів. Усе це робиться через браузер чи спеціальні програми. При цьому немає ні чіткого урядового контролю, ні банків. Гроші ходять від користувача

до користувача. І зберігаються у вигляді записів у блокчейні – одночасно на багатьох комп'ютерах по всьому світу.

Найстарішою, найдорожчою і найбільш децентралізованою криптовалютою є, звичайно ж, біткойн. У блокчейні децентралізація дорівнює надійності, бо чим більше в мережі вузлів, тим важче її зламати чи повпливати на неї.

Погляньте, з яким благоговінням пише про біткойн Ральф Меркле, американський криптограф: *«Біткойн – це перший зразок нової форми життя. Він живе і дихає в інтернеті. Його неможливо змінити. З ним неможливо сперечатися. Якщо атомна війна знищить половину нашої планети, він продовжить жити, неушкоджений. Продовжить надавати послуги. Продовжить відплачувати людям за те, що ті підтримують його живим».*

Звучить, наче рядки зі священної книги. Недарма запеклі прихильники блокчейну іронічно називають себе дефай-евангелістами. А їхня блага вістка – це прищестя цифрових грошей.

Але час спуститися на землю, до циніків і прагматиків.

ДИКИЙ ЗАХІД

Звісно, цей новий фінансовий інтернет має безліч скептиків. У криптовалют чимало слабких місць. Адже по-

«БІТКОЙН – ЦЕ ПЕРШИЙ ЗРАЗОК НОВОЇ ФОРМИ ЖИТТЯ. ВІН ЖИВЕ І ДИХАЄ В ІНТЕРНЕТІ. ЙОГО НЕМОЖЛИВО ЗМІНИТИ. З НИМ НЕМОЖЛИВО СПЕРЕЧАТИСЯ. ЯКЩО АТОМНА ВІЙНА ЗНИЩИТЬ ПОЛОВИНУ НАШОЇ ПЛАНЕТИ, ВІН ПРОДОВЖИТЬ ЖИТИ, НЕУШКОДЖЕНИЙ. ПРОДОВЖИТЬ НАДАВАТИ ПОСЛУГИ. ПРОДОВЖИТЬ ВІДПЛАЧУВАТИ ЛЮДЬМ ЗА ТЕ, ЩО ТІ ПІДТРИМУЮТЬ ЙОГО ЖИВИМ».

Ральф МЕРКЛЕ, американський криптограф

при всю криптографічну захищеність, у цій сфері все одно відбувається море зламів, скандалів і викрадень. Ось лише кілька найгучніших.

Масштабна крадіжка ігрових токенів Axie Infinity на понад 600 млн доларів. Крах криптобіржі FTX – величезні втрати для всіх клієнтів. Арешти, пов'язані з криптобіржею JPEX із Гонконгу.

А ще щодня шахраї видурюють чи крадуть коди доступу до цифрових гаманців з криптою. Буває також, що на власників криптовалют нападають фізично і змушують їх перевести монети на чужі рахунки.

Багатох відлякує і сумнівна нестабільність криптовалют, ціни на які коливаються як завгодно. Ціна біткоіна може легко змінитися на 10-15% за тиждень. А інші валюти, так звані альткоїни, взагалі скачуть, як навіжені. Існують, щоправда, і стабільні монети – стейблкойни.

Є питання і по екології. Наприклад, блокчейн-мережа, яка обслуговує біткоїн, пожирає стільки електроенергії, як усі Нідерланди. Це зроблено навмисно і прописано в код біткоіна – для того, щоб хакерська атака на мережу коштувала надто дорого і нікому не була вигідною.

Зради справедливості варто згадати, що Ethereum і багато інших криптовалют працюють за значно ощадливішою схемою і не такі зажерливі.

А ще криптовалюти дозволяють певний рівень анонімності, що робить їх зручними для нелегальних розрахунків. Журналісти-розслідувачі добре знають, що частину хабарів в Україні дають у Tether. Це той самий стейблкойн – криптовалюта, вартість якої прив'язана до долара.

Для різних нелегальних схем використовують крипту і росіяни. Наприклад, для уникнення санкцій і підтримки своєї армії.

Ну і, звичайно, багатьом урядам не подобається, що децентралізовані фінанси ставлять під сумнів їхній авторитет і загрожують традиційній фінансовій системі. Крипту розглядають як можливе джерело нестабільності. Наче їх і так мало.

«Ми не можемо допустити до нашої банківської системи тисячі ризикованих і нестабільних активів, які використовуються лише для спекуляцій та ухилення від санкцій. Це пи-

тання національної безпеки», – каже Шеррод Браун, Голова Банківського комітету Сенату США.

Критично налаштований до криптовалют і Гарі Генслер, голова американської Комісії з цінних паперів (SEC). Він порівнював децентралізовані фінанси з «Диким Заходом». Саме його Трамп обіцяв звільнити, виступаючи на біткоїн-конференції у Нешвіллі.

І ще один баг усіх цих грошей на блокчейні – кричуща незручність і заплутаність для невтаємниченого користувача. Поки що ця сфера доступна лише тим, хто справді готовий вкладати сили і час, щоб розбиратися в заплутаному клубку стандартів і сервісів. А люди, заглиблені в крипту, говорять якоюсь пташиною мовою, незрозумілою тим, хто звик до гривень, доларів і web2.

ЩО ДАЛІ

Прогнозувати майбутнє криптовалют – справа невдячна. Для одних усі ці блокчейни і біткоіни – це забавки для комп'ютерних нердів, які народилися на зламі тисячоліть. Рано чи пізно вони награвуться і ця бульбашка красиво лусне, кажуть скептики. Інші сподіваються, що біткоїн стане глобальною резервною валютою, «цифровим золотом», і центробанки почнуть масово скуповувати його, щоб підкріплювати ним національні валюти. І тоді начебто почнеться шалене зростання крипти – «до Місяця».

Ми не знаємо, який з цих варіантів ближчий до правди. Поки що ринок криптовалют відносно невеликий. На момент виходу цієї статті сукупна вартість усіх монет – близько 2,8 трлн доларів. Це в шість разів менше, ніж ринок золота, і в десятки разів менше, ніж цінних паперів. Але це не так уже й важливо. Важлива технологія блокчейну й ідея про децентралізований інтернет, яка вже змінила і далі змінюватиме мережу.

Незалежно від того, цікава вам технологія web3 чи ні, скоріш за все, вас ці зміни теж зачеплять. Адже нині наша ідентичність значною мірою живе і процвітає в інтернеті. Facebook і Twitter, приміром, починалися як сайти, де можна подивитися, що друзі їли на сніданок, а сьогодні обидві платформи – в центрі суспільного і політичного життя.

На відміну від звичного вебу, цей новий інтернет потребуватиме від користувача більше технічних знань і готовності вникати в щось нове. А ще більше відповідальності. Бо в мережі, де всі наші дані мають реальну цінність і належать лише нам, відповідальність за них теж лежить на нас. □

За матеріалами «BBC Україна».

ПИСАНКА І КОБЗАРСЬКО-ЛІРНИЦЬКА ТРАДИЦІЯ УКРАЇНИ

ВИЗНАНІ ВСЕСВІТНЬОЮ КУЛЬТУРНОЮ СПАДЩИНОЮ

За результатами 19-ї сесії Міжурядового комітету ЮНЕСКО з охорони нематеріальної культурної спадщини українська писанка і кобзарсько-лірницька традиція були визнані нематеріальною культурною спадщиною людства. 18 грудня у Національному заповіднику «Софія Київська» відбулася церемонія вручення сертифікатів та подяк музейникам, громадським і культурним діячам, які зробили цю подію можливою.

– Визнання української писанки та збереження кобзарсько-лірницької традиції на рівні ЮНЕСКО – це доказ того, що наша культура жива, сильна й незламна навіть у часи найбільших викликів, – зауважив Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький. – Роки наполегливої праці громадянського суспільства, музеїв, митців і майстрів стали прикладом синергії, яка є взірцем для наслідування.

Міністр вручив копії сертифікатів ЮНЕСКО представникам спільнот – носіїв українських традицій, які включили до Списків нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО.

Цікаво, що номінація «Писанка:

українська традиція і мистецтво оздоблення яєць» є спільною для України та Естонії. І якщо за внесення її до Репрезентативного списку ЮНЕСКО сертифікати отримали науковці-музейники, то за просування «Програми з охорони кобзарсько-лірницької традиції» їх вручили цехмайстрам: Київського кобзарського цеху – Миколі Товкайло, Львівського

кобзарського цеху – Ярославу Корисько та Харківського кобзарського цеху – Костю Черемському. Отож, живе традиція не лише гри та співу, а й виробництва цих інструментів!

– Для нас важливий сам розголос з трибуни ЮНЕСКО, – сказав український кінорежисер, актор, музикант і носій-практик «Програми з охорони кобзарсько-лірницької традиції» Олесь Санін. – Ми можемо розказати про Україну, яка бореться, що в нас існує споконвічна традиція, що можна знищити військо, але не можна знищити культуру.

До привітань доєдналася заступниця керівника Офісу Президента України Олена Ковальська:

– У нас є безліч ремесел і явищ, які ми зобов'язані заносити в цей список: опішнянська кераміка, решетилівські килими, рушники, вишиванки, гопак, аркан і багато іншого, чим ми можемо пишатися, – зазначила вона. – Але головне – те, що ми зрушили з місця цей процес. Україна стала суб'єктною, на нас зважають, на нас звернув увагу весь світ, якому нам багато чого ще потрібно показати і довести. 🇺🇦

За матеріалами сайту МКСК

На півдні України і, зокрема, на Одещині не кожна зима буває сніжною. Саме тому коли випадає сніг, це особливо тішить.

Сніг приносить відчуття зимової казки. Якщо він падає за сильного вітру, то утворює заструги навколо невеликих перешкод. А на замерзлих водоймах залишає химерні білі розводи на льоду. Коли при мінусовій температурі ллється дощ, то всі дерева і листочки зледеніють, нагадуючи кришталеві скульптурки. А якщо у мороз випадає туман, то він замерзає на гілочках і кристалізується як зморозь.

Зима щедра на візерунки. Виходьте надвір, виїжджайте за місто, радійте: зима прийшла!

СОНЦЕ БЛИЩІТЬ, А МОРОЗ ТРИЩІТЬ

І В ОДЕСІ ЗИМА БУВАЄ СНІЖНОЮ!

Одесити добре пам'ятають, як кілька років тому Одесу і всю місцевість довкола так занесло снігом, що це перетворилося на справжнє випробування для жителів. Тоді люди допомагали одне одному, як хто міг: витягали із заметів машини, надавали прихисток незнайомцям у своїх домівках, виходили з термосами з гарячим чаєм-кавою до застряглих машин... Згодом ці найкращі якості – бажання допомогти, врятувати, підтримати – повною мірою виявилися вже у час великої війни.

Проте сніжна зима – це не лише випробування для автолюбителів, дворників і пішоходів. Це і велика радість для малечі та щире задоволення для дорослих, в душі яких завжди живе дитина. В останні роки такого задоволення зимова пора нам не дарує. Тож варто згадати про сніжну зиму хоча б у світлинах!

*Мистецтво — саме життя, і воно безсмертне.
Оскар Уайльд*

UNION. ТВОЄ МІСЦЕ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ

#концерти #виставки #лекції #заходи просто неба

+38 0482 39-39-39

Троїцька, 43

unionart.com.ua

SHIPPING

СУДНОПЛАВСТВО

Міжнародний журнал «СУДНОПЛАВСТВО» – це спеціалізоване періодичне видання. **Видається з 1993 року.** Висвітлює питання розвитку українського і світового судноплавства, суднобудування, логістики, роботи портів та терміналів, діяльності транспортних підприємств.

**ЕЛЕКТРОННІ
ДРУКОВАНІ
ЖУРНАЛИ**

**СТАТИ
ПАРТНЕРОМ!**

 +380(48) 23 55 999

 www.ua.sudohodstvo.org

**ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ
НА НОВІ ВИПУСКИ ЖУРНАЛУ**

ПІВДЕННО-
УКРАЇНСЬКИЙ
МЕДІА ХОЛДІНГ

НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ

ОДЕСИТ РОКУ '2024

[ODESAMEDIA.NET](https://odesamedia.net)

☎ (0482) 340-308

